Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Institut Pla de l'Estany

Institut Pla de l'Estany
C/Jaume Farriol i Montserrat, núm. 31 (17820 Banyoles)
Telèfon: 972580793 / Fax 972580637
Correu electrònic: institut@inspladelestany.cat

PROJECTE

SOM-HI

Projecte Singular

Banyoles, març 2018

Taula

Contenido

0. Introducció 3
1. Justificació del programa 4
1.1. Necessitat del PDC al centre 4
2.2. Legislació 5
2. Disseny del programa de diversificació curricular 10
2.1. Descripció del projecte 10
2.2. Principis pedagògics, metodològics i de gestió d'aula 10
2.3. Criteris i procediments d'assignació d'alumnes 13
2.4. Criteris organitzatius 15
2.4.1.Calendari 15
2.4.2.Distribució horària del treball. 17
2.4.3.Implicació dels diferents estaments 18
2.4.4.Protocol d'actuacions per part de l'Institut 19
2.4.5.Professorat 20
2.4.6.Empreses, recursos materials i espais 21
2.5. Programació 21
2.6. Acció tutorial i orientació 22
2.7. Criteris d'avaluació, acreditació i promoció de l'alumnat 23
2.8. Seguiment dels itineraris posteriors de l'alumnat 35
3. Incidència del programa en el centre i en l'alumnat 36
4. Criteris i procediments per a la revisió del PDC 38
5. Annexos 39
5.1.Contracte pedagògic signat per les famílies 40
5.2.Contracte pedagògic signat per l'alumne 41
5.3.Conveni de col·laboració entre el Departament d'Ensenyament i l'Ajuntament _____ per al projecte SOM-HI d'atenció educativa a la diversitat de l'alumnat d'educació secundària del municipi al segon cicle de l'ESO de l'Institut Pla de l'Estany 42
5.4. Projectes d'Atenció a la Diversitat Ajuntament de Banyoles i Instituts de la comarca 46
5.5. Acords de col·laboració amb empreses 51
5.6. Acord Ajuntament - empresa 51
5.7.Competències per àmbits 52

5.7.1.Competència en llengua catalana i castellana 53
5.7.2. Competència en llengua estrangera 53
5.7.3. Competència social i ciutadana 54
5.7.4. Competència matemàtica 56
5.7.5. Competència d'interacció amb el món físic 57
5.7.6. Competència en tecnologies 59

0. Introducció

L'Institut Pla de l'Estany té per missió

proporcionar a tot el seu alumnat un ensenyament democràtic i plural que assegura al mateix temps l'excel·lència i l'equitat. Amb això vol promoure ciutadans formats intel·lectualment, autònoms, crítics i capaços de desenvolupar-se tant des d'un punt de vista personal com acadèmic i professional en el món d'avui, amb especial atenció a les noves tecnologies i les llengües estrangeres. Assolim aquests objectius a partir d'un aprenentatge actiu, que té en compte tant la vessant intel·lectual com emocional de tot l'alumnat, orientador, i basat en els nostres valors fonamentals: convivència, esforç, responsabilitat, esperit crític i creativitat.

Al mateix temps, un dels seus objectius específics és
Atendre la diversitat de l'alumnat amb els recursos necessaris.

Hom ha constatat evidències d'èxit en el sistema educatiu de Catalunya dels Projectes de Diversificació Curricular, com ara una disminució de l'absentisme escolar, la dels índexs d'acreditació de GESO, una bona continuïtat en la formació en les etapes posteriors i la inserció laboral, així una millora en la convivència al centre, l'autoestima i l'actitud dels alumnes davant la feina, i les relacions personals i afectives.

A tal fi, plantegem la renovació del PDC existent en el nostre centre anomenat Projecte SOM-HI.

1. Justificació del programa

1.1. Necessitat del PDC al centre

A partir de les característiques específiques del nostre alumnat, l'Institut Pla de l'Estany vol donar resposta a les seves necessitats, oferint-los un itinerari formatiu que els permeti assolir les competències bàsiques i al mateix temps posar-los en contacte amb el món laboral.

És en aquest sentit que el centre promou diferents actuacions per a una millor organització de la diversitat de l'alumnat, com poden ser desdoblaments per nivells, agrupaments PIM a 1r i 2n d'ESO, itineraris formatius i grups de diversificació curricular a 3r i 4t.

A l'inici del curs 2016-17 es va posar en marxa el projecte singular anomenat Som-hi, amb una modalitat mixta:

1. els alumnes de 3r d'ESO ho feien en la modalitat A (Aula Oberta), participant en el projecte en la seva totalitat en el centre educatiu.
2. els alumnes de 4t d'ESO en la modalitat B (Projecte Singular), amb el 40% de l'horari lectiu fora del centre, en empreses, amb conveni amb els ajuntaments.

Pel que fa als propers cursos, cal comptar amb un augment d'alumnes d'ESO en els propers anys a la comarca, assumits gairebé del tot per l'Institut Pla de l'Estany. Els grups d'entrada a 1r d'ESO seran de 5 grups estables durant els 3 propers cursos, podent arribar a 6 grups en els cursos posteriors.

L'anàlisi del tipus d'alumnes que estan arribant als primers cursos de l'ESO indiquen que hi haurà un augment del percentatge d'alumnes NESE, i alumnat nouvingut i que per tant necessitaran adaptacions curriculars.

Els programes de diversificació curricular tenen com a finalitat afavorir l'alumnat que ho requereixi perquè pugui assolir els objectius i les competències bàsiques de l'etapa i obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria mitjançant una organització de continguts i matèries del currículum diferent a l'establerta amb caràcter general i una metodologia específica i personalitzada.

La participació en les activitats previstes es presenta als alumnes com una oportunitat per millorar els seus aprenentatges i assolir les competències bàsiques i, per tant, s'ha de

requerir el compromís d'aprofitar l'oportunitat que se'ls ofereix. Pel seu caràcter obert, els alumnes han de poder participar segons les seves necessitats i han de poder-s'hi incorporar en qualsevol moment del curs.

Per aquest motiu, i seguint la normativa actual, presentem l'actualització d'aquest projecte singular anomenat SOM-HI, per tal de sol·licitar-ne la renovació. Aquest nom, identificat amb aquesta expressió d'encoratjament a fer alguna cosa, pretén que l'alumnat, el professorat i la resta d'agents actius sentin que formen part d'un projecte comú de millora. Com a novetat, plantegem que tot a l'alumnat dels programa pugui accedir a la modalitat B si així es considera necessari, en la mesura en que s'especifica oportunament. Malgrat que només aquesta modalitat B requereix de l'aprovació del Departament d'Ensenyament, s'ha optat, per a una millor comprensió, per a una presentació integrada del programa.

Hi podrà participar l'alumnat a partir de 3r i 4t d'ESO (2n si ha repetit un curs) que presenta dificultats generalitzades d'aprenentatge i baix nivell de competències en la majoria de matèries i poca eficàcia en d'altres mesures d'atenció a la diversitat.

El centre proposarà els alumnes que cregui més adients per a formar part del projecte, entès com una de les mesures de suport addicionals descrites pel decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema inclusiu, amb la possibilitat d'Aula Oberta i de Projecte Singular amb pràctiques a les empreses.

2.2. Legislació

Amb anterioritat a la LEC, el Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'establia l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, va regular en el seu article els Programes de diversificació curricular.

14.1 Els centres podran organitzar programes flexibles de diversificació curricular, per l'alumnat que necessiti una organització diferenciada de l'establerta en el centre, pel que fa als continguts i als criteris d'avaluació per tal que s'assoleixi els objectius i competències bàsiques de l'etapa i afavorir l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria. Així mateix, el Departament d'Educació podrà autoritzar programes de diversificació curricular que comportin una organització curricular i un horari de permanència en el centre diferent, ja sigui perquè comparteixen l'escolaritat ordinària amb altres activitats externes al centre o perquè els centres organitzen altres activitats que afavoreixen continuar amb èxit els estudis i que requereixen una organització, diferent. En aquestes situacions, l'avaluació s'ajustarà al que estableixi el programa de diversificació curricular.

14.2 Podrà participar en els programes de diversificació curricular l'alumnat des del tercer curs d'educació secundària obligatòria, després de l'oportuna avaluació i a proposta dels equips docents. També hi podran participar aquells nois i noies, un cop escoltat l'alumne i la família, que han cursat segon curs però no estan en condicions de promocionar a tercer, i ja han repetit un curs en aquesta etapa.

14.3 Els programes de diversificació curricular tindran una durada d'un o dos cursos escolars. Per a l'alumnat que s'incorpora en acabar el segon curs tindran una durada de dos cursos.

L'Ordre EDU/295/2008, de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria va recollir en el seu article 6.2 els aspectes relatius a l'avaluació de l'alumnat participant en un programa de diversificació curricular, com es farà esment més endavant.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, regula els principis rectors del sistema educatiu i reconeix l'educació com el mitjà per a la realització personal i el progrés col·lectiu. En el seu article 59.4. assenyala que el Departament d'Ensenyament ha d'establir PDC orientats a la consecució de la titulació en ESO. Aquests programes poden comprendre activitats regulars fora dels centres, en col·laboració, si escau, amb les administracions locals, i s'han de portar a terme amb les mesures de garantia que es determinin per reglament. En el seu article 63 estipula que el Departament d'Ensenyament pot establir mecanismes de col·laboració amb les administracions locals i amb agents socials i econòmics per tal de planificar, organitzar i desenvolupar accions formatives amb la finalitat d'afavorir la inserció laboral i la qualificació professional.

El Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments d'ESO, estableix en el seus articles 5, 6 i 7 l'existència de mesures específiques i extraordinàries per singularitzar i adaptar el currículum als alumnes que ho requereixin. Per a algunes d'aquestes mesures es podran establir convenis amb ajuntaments i altres institucions.

5. Les mesures específiques permeten singularitzar i adaptar el currículum als alumnes que ho requereixin, un cop han estat aplicades les mesures generals, d'acord amb els criteris establerts per la comissió d'atenció a la diversitat o per l'òrgan col·legiat que el centre determini. Van adreçades a:

a) (...)

b) Alumnes de tercer i quart cursos de l'ESO. Tenen un caràcter orientador i d'estímul cap a la continuïtat formativa per a alumnes amb dificultats d'aprenentatge i, de vegades, amb risc d'abandonament escolar. Són estratègies de diversificació curricular que permeten organitzar el currículum d'acord amb els àmbits d'aprenentatge i, si escau, amb una clara orientació pràctica.

c) Alumnes amb altes capacitats i alt interès per l'aprenentatge. Poden disposar, si escau, de mesures específiques que donin resposta a les seves necessitats amb relació a l'ampliació i enriquiment curricular al llarg de tota l'etapa, així com la flexibilitat en la durada de l'etapa en determinats casos degudament motivats.

6. Les mesures extraordinàries són estratègies i eines de caràcter didàctic, curricular, psicopedagògic i organitzatiu que es duen a terme un cop han estat aplicades les mesures específiques i en casos molt concrets que requereixen mesures singularitzades. L'accés a aquestes mesures extraordinàries es fa d'acord amb el procediment establert pel Departament d'Ensenyament.

7. El Departament d'Ensenyament pot establir convenis amb ajuntaments, ens locals i altres institucions, per a la realització d'activitats fora del centre en el marc d'aplicació de les mesures específiques i/o extraordinàries per als alumnes de tercer i quart curs, que no han de comportar vinculació laboral o professional.

Al mateix temps, el decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu defineix les mesures i suports addicionals a l'alumnat de la manera següent:

article 9.1. Les mesures i els suports addicionals són actuacions educatives que permeten ajustar la resposta pedagògica de forma flexible i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge i desenvolupament personal que poden comprometre l'avenç personal i escolar. Han de cercar la màxima participació en les accions educatives del centre i de l'aula, i han de vincular-se a les mesures i als suports universals previstos en el centre.

Entre les mesures i suports addicionals, per a alumnes amb dificultats en l'aprenentatge o alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu, consten els programes de diversificació curricular, (art.9.5.), els quals es determinen (art.9.3.a):

a partir de la detecció de les necessitats dels alumnes per part del tutor, la família i l'equip docent. Si la CAD ho determina, l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògic (EAP) a l'educació infantil i primària, i l'EAP o l'orientador a l'educació secundària obligatòria, han de fer una avaluació psicopedagògica. En el cas dels alumnes d'origen estranger, els equips d'assessorament i suport en llengua, interculturalitat i cohesió social (ELIC) poden col·laborar, si escau, en aquesta detecció.

Aquestes mesures i suports addicionals (art.9.6):

s'estableixen en el projecte educatiu de centre i es concreten en les programacions d'aula, consten en l'expedient i en l'historial acadèmics de l'alumne i en el pla de suport individualitzat dels alumnes que en tinguin.

Finalment, el conjunt de característiques d'aquests programes es recullen als Documents per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2018-2019, aprovats per Resolució de 20 de juny de 2018.

Els criteris generals del nostre PDC es basen en la legislació vigent, en el PEC de centre, i, al mateix temps, una vegada aprovat, constarà en el PEC.

En definitiva, el nostre projecte pretén reconduir la situació d'alumnes amb alt risc de fracàs escolar i risc social. L'objectiu principal és **oferir-los una adaptació curricular significativa per possibilitar que acreditin l'ESO**. D'aquesta manera, també afavorirem la seva socialització positiva i el seu desenvolupament personal. Es basa en la legislació abans esmentada i en el Document del Departament d'Ensenyament *Document d'orientacions per a la implementació d'un PDC*. Consolidem, així, el canvi respecte a les altres mesures d'atenció a la diversitat ofertades en el nostre centre amb anterioritat al 2016, en el sentit que els alumnes inclosos en el projecte iniciaran l'**aprenentatge del món laboral** en empreses del seu entorn i complementaran l'**adquisició de les competències bàsiques i habilitats de relació** com a pas previ de noves expectatives de futur.

Per poder-ho aconseguir aquest projecte necessita la **col·laboració d'altres entitats com els ajuntaments i les empreses col·laboradores** de les poblacions del Pla de l'Estany properes al nostre centre que serà on es formarà l'alumnat. Per tant, per dur-ho a terme s'haurà de seguir el que es determina en el citat article 7 del Decret 187/2015:

7. El Departament d'Ensenyament pot establir convenis amb ajuntaments, ens locals i altres institucions, per a la realització d'activitats fora del centre en el marc d'aplicació de les

mesures específiques i/o extraordinàries per als alumnes de tercer i quart curs, que no han de comportar vinculació laboral o professional.

Es tracta, doncs, d'oferir un recurs més a una tipologia d'alumnat que necessita un canvi metodològic per millorar la seva actitud vers l'aprenentatge. Ha de poder seguir una formació que l'ajudi a acreditar unes competències bàsiques i, paral·lelament, a preparar-se per seguir-se formant o per incorporar-se a la vida laboral. Per aquest motiu, també és tan important que ho pugui fer en el seu entorn i participant dels recursos oferts des del propi centre.

L'Institut, amb els convenis corresponents amb els ajuntaments, ja disposa d'una bossa amb un fons d'empreses disposades a col·laborar en la formació dels alumnes, de tipologia diversa, com ara empreses de pintures, fusteries, ferreteries, tallers mecànics, llars d'infants, o perruqueria.

L'objectiu d'aquesta incorporació al món laboral és que realitzin unes activitats en forma de pràctiques que els permetin conèixer el món laboral. Les tasques que poden portar a terme poden ser, entre d'altres: organització del magatzem, atenció al públic, suport als professionals, preparació de material, suport a les reparacions,...

La durada del projecte és de dos cursos, amb un doble objectiu: la iniciació laboral (a partir del segon trimestre en el cas dels alumnes de 3r d'ESO i a partir de principi de curs els alumnes de 4 ESO) i aconseguir que l'alumnat assoleixi el graduat d'ESO i pugui cursar, si és possible, un cicle formatiu.

2. Disseny del programa de diversificació curricular

Detallem en aquest apartat les qüestions següents:

1. Descripció del projecte
2. Principis pedagògics, metodològics i de gestió d'aula
3. Criteris i procediments d'assignació d'alumnes
4. Criteris organitzatius, de distribució horària, i d'assignació, organització i coordinació del professorat
5. Programació didàctica
6. Acció tutorial i orientació
7. Criteris d'avaluació, acreditació i promoció
8. Seguiment del itineraris posteriors dels alumnes

2.1. Descripció del projecte

Projecte de diversificació curricular adreçat a alumnes de 3r i 4t d'ESO, i excepcionalment alumnes de 2n si han repetit algun curs, que precisen d'actuacions individualitzades i adaptacions curriculars importants per a la seva integració escolar, social i laboral.

Consta de dues modalitats.:

1. Modalitat A o d'Aula Oberta, amb adaptació curricular i projectes desenvolupats al centre, per a l'alumnat de 2n i 3r d'ESO, i de 4t en situacions excepcionals. Aquesta modalitat s'acull a les formes d'organització curricular que no requereixen autorització del Departament i que aproven el director del centre a proposta del claustre i amb coneixement del Consell Escolar (vegeu 2.4.2)
2. Modalitat B o Projecte Singular, gestionats pel centre educatiu, però en què l'alumne cursa una part o la totalitat de l'àmbit pràctic amb activitats externes al centre. L'horari d'aquestes activitats externes ha de ser com a màxim el 40% de l'horari lectiu. Per a tot l'alumnat en funció de la seva maduresa i amb caràcter general a 4t a menys que concorrin situacions excepcionals. Aquesta modalitat requereix autorització del Departament d'Ensenyament. El director del centre la proposarà al director dels serveis territorials prèvia autorització del Consell Escolar. El Consell Escolar de l'Institut Pla de l'Estany ha aprovat la proposta en data 23/3/2018.

2.2. Principis pedagògics, metodològics i de gestió d'aula

El projecte, com ja hem dit a la introducció, pretén complir un dels objectius del PEC. En aquest sentit, doncs, vol donar resposta a les necessitats d'aquells alumnes que tenen unes necessitats específiques i que ja han exhaurit altres recursos de tractament de la diversitat que els hem ofert.

Especifiquem aquí, però, els objectius generals que ens marquem per assolir-ho, a banda dels propis de cada matèria :

Objectius relacionats amb els continguts acadèmics

1. Proporcionar als alumnes espais i activitats més ajustades a les seves competències i qualitats personals.
2. Capacitar els alumnes per desenvolupar habilitats adequades per a la inserció escolar, social i laboral.
3. Procurar que els alumnes assoleixin les competències bàsiques relacionades amb els objectius generals de l'etapa.
4. Orientar l'alumnat per poder seguir ensenyaments reglats de cicles formatius de grau mitjà, cursos de formació ocupacional, Programa de Garantia Juvenil o altres, amb unes condicions mínimes d'èxit per poder incorporar-se al món laboral.
5. Evitar l'absentisme escolar oferint als alumnes una formació acadèmica i laboral propera als seus interessos.
6. Potenciar la implicació de les famílies en l'educació dels seus fills per prevenir o millorar situacions de risc social.
7. Desenvolupar la responsabilitat i l'esforç personals per poder complir el compromís que suposa formar part del projecte.
8. Millorar les relacions personals de l'alumnat vers el centre i el grup, aprenent a comportar-se correctament en diferents situacions.

Objectius relacionats amb l'estada a l'empresa, si escau

1. Conèixer el món laboral a partir de la pròpia experiència.
2. Assolir els coneixements bàsics de diferents oficis.
3. Aplicar, en l'àmbit professional, els coneixements adquirits com a preparació i orientació de la futura integració al món laboral.
4. Despertar interessos professionals diversos.
5. Conscienciar de la importància de vetllar per la seguretat i la higiene en el treball.
6. Assumir responsabilitats i hàbits de puntualitat, educació/correcció en el tracte, ordre i higiene en un àmbit no acadèmic.
7. Habituar-se a seguir les indicacions del responsable laboral.
8. Conviure amb companyerisme i responsabilitat amb les altres persones del centre col·laborador.

9. Revaloritzar la pròpia autoestima.

S'afavorirà el treball per projectes amb activitats competencials per donar resposta a la necessitat d'organitzar els continguts educatius des d'una perspectiva globalitzadora. Es posarà èmfasi en crear situacions de treball on l'alumnat pugui, a partir d'un plantejament inicial i dels seus coneixements previs, incentivar processos d'investigació que suposin cercar, seleccionar i interpretar la informació a través de fonts diverses i relacionar-los amb el que ja saben. D'aquesta manera practicaran l'aprendre a aprendre d'una forma dinàmica i engrescadora.

El taller de Tecnologia, l'hort, l'aula d'Informàtica i la de Plàstica seran els espais on es desenvoluparan, principalment, aquests projectes.

En les activitats curriculars que es duen a terme en el propi institut es combinaran diferents metodologies en funció de les necessitats de cada activitat. Es potenciaran les metodologies que impliquen treball cooperatiu, ja sigui en activitats TAC o dinàmiques diverses a l'aula. Es realitzarà un portafolis, base de l'avaluació del material elaborat per l'alumne, una part del qual serà virtual, en un sites o blog, i l'altre en format paper, en llibreta o carpeta.

Alguns dels projectes interdisciplinaris que es porten a terme per treballar els diferents àmbits són:

1. "Alimentació i cuina" comprèn un projecte interdisciplinari que prioritza la manipulació d'aliments com a font de coneixement, no només acadèmics sinó també de creixement personal, de respecte, de compromís i d'integració grupal.
   El treball és cooperatiu, es decideixen diferents plats que s'hauran d'elaborar i després compartir amb la resta de companys. Es treballa la higiene, el procés (quantitat, cocció, transformació, manipulació...), l'autonomia, el respecte envers d'altres cultures culinàries, els hàbits alimentaris, les bones maneres a taula i sobretot el gaudir menjant allò que s'ha preparat.

2. L'Hort és un projecte que es porta a terme al llarg d'un curs complet. Té l'objectiu de promoure el treball en equip i potenciar la competència personal, l'assoliment d'hàbits, responsabilitats i l'adquisició de nous coneixements a partir de situacions del dia a dia.
   Les activitats estan contextualitzades en les tasques relacionades amb l'hort en les diferents èpoques de l'any. Es pretén que les activitats siguin transversals per

treballar competències de diferents àmbits. Algunes activitats poden ser: pressupost i compra de planter, venda organitzada de productes, disseny i construcció de tanques, galliners i altres materials necessaris per l'hort.

3. Cadàvers exquisits és un projecte col.laboratiu en xarxa que s'inclou dins els *Projectes amb Espurn@,* gestionats des de l'institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Es treballa el Surrealisme amb activitats creades des de la perspectiva de les intel·ligències múltiples i l'assoliment de les competències bàsiques. És un projecte multidisciplinar i es treballa dins l'àmbit Lingüístic (Llengua catalana) i l'Artístic (Ed. Visual i Plàstica).
   Totes les tasques plantejades es comparteixen i realitzen amb alumnes d'altres centres escolars d'arreu de Catalunya. La seva metodologia implica l'ús de les noves tecnologies i també la motivació de treballar telecol·laborativament.

4. La nostra empresa és un projecte en equips de treball que té l'objectiu de crear una empresa a partir d'una idea de negoci escollida d'acord amb els interessos de cada equip. Es pretén fomentar la iniciativa personal, la presa de decisions en equip i compartir aprenentatges i coneixements relacionats amb el món laboral.
   Cada equip ha de desenvolupar una idea empresarial, definir i caracteritzar els productes o serveis propis del negoci i preparar una presentació comercial que s'acaba defensant en una exposició oral.

5. Intel·ligències múltiples. Aquest projecte aborda l'autoconeixement de l'alumnat en relació a les intel·ligències múltiples. Pretén reflexionar sobre les diferents intel·ligències que hi ha, identificar les més predominants en ells i estratègies per desenvolupar-les i millorar-les.
   Les activitats estan organitzades en el treball diari d'una intel·ligència i la preparació d'una activitat de la intel·ligència treballada. Aquestes activitats les desenvoluparan altres companys de classe.

2.3. Criteris i procediments d'assignació d'alumnes

Les propostes d'alumnes que han de seguir aquesta adaptació curricular es faran a les juntes d'avaluació del 2n i/o 3r trimestre de cada curs, per a la seva incorporació al curs següent. S'informarà a les famílies a través del consell orientador de l'alumne/a.

Durant el mateix curs també podran incorporar-se al projecte singular els alumnes proposats amb l'acord de l'equip docent del nivell, de l'equip de professorat del projecte i de la CAD, sempre que l'organització ho permeti.

Com s'especifica més endavant, la majoria dels alumnes de 2n i 3r d'ESO haurien de realitzar el primer trimestre del seu curs en la modalitat A d'Aula Oberta i la resta del curs en la modalitat B de Projecte Singular. La majoria de l'alumnat de 4t hauria de realitzar el seu curs en la modalitat B. Per a la incorporació a la modalitat B caldrà l'autorització de la família, que signarà un contracte pedagògic[1]. L'alumne, independentment de la modalitat que cursi també haurà de signar un contracte[2] per incorporar-se al projecte. L'objectiu dels contractes és mostrar-los l'oportunitat que els proporciona el projecte i ser conscients del compromís educatiu que es requereix a les famílies i alumne/a.

La Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD) del centre supervisarà la llista proposada i elaborarà un ordre de prioritats segons les seves característiques.

Característiques de l'alumnat

Per poder participar en el projecte els alumnes hauran de complir la normativa corresponent, (alumnes de 3r i 4t d'ESO o alumnes de 2n d'ESO que hagin repetit) i hauran de tenir alguna de les característiques següents:

1) Haver utilitzat o estar utilitzant alguns dels recursos d'atenció a la diversitat del nostre centre.
2) Presentar dificultats d'aprenentatge per desmotivació vers les activitats escolars.
3) Mostrar tendència a l'absentisme per diferents motius (familiars, socioculturals, actitudinals…)
4) Actuar de forma disruptiva en determinades matèries, perquè sent rebuig per la part teòrica de l'aprenentatge.
5) Mostrar aptituds manuals i bona predisposició a utilitzar-les per millorar.
6) Estar interessat per aprendre un ofici per incorporar-se al món laboral.
7) Tenir una baixa autoestima i expectatives personals, formatives i laborals reduïdes.
8) Presentar un risc d'adquisició d'hàbits nocius per la salut.

[1] Annex 1. Contracte pedagògic de la família.

[2] Annex ---. Contracte pedagògic de l'alumne/a

9) Pel que fa a la continuïtat en el projecte, s'estableix que l'alumne abandonarà el projecte si es dóna alguna de les circumstàncies següents:
   a) Per continuades actituds negatives
   b) Per incompliment dels pactes establerts en el contracte
   c) Per manca d'adaptació al projecte.
   d) A sol·licitud raonada de la família o tutors legals de l'alumne, assabentats que, tanmateix, el centre no pot oferir-los cap alternativa d'escolarització adequada a les seves necessitats.

En qualsevol cas, la decisió serà presa amb el consens de l'equip docent del nivell, el professorat del Projecte i amb la supervisió de la CAD.

Nombre d'alumnes

El nombre d'alumnes que participaran en el projecte serà reduït, al voltant de 12 alumnes per grup. S'organitzaran el grups de projecte SOM-HI que siguin necessaris, en funció del nombre total d'alumnes del curs.

2.4. Criteris organitzatius

2.4.1.Calendari

Els alumnes participants en el projecte seguiran el **calendari escolar**. Per tant, els alumnes que participin en activitats amb empreses en cap cas no es regiran pel calendari laboral de les empreses col·laboradores-formadores. Això implica que cal preveure amb antelació els períodes de vacances, ponts, sortides de les matèries, el viatge de final de 4t o altres activitats (per exemple, el Projecte de Recerca) que alterin l'estada a l'empresa de l'alumnat.

En cas que sigui l'empresa qui proposi un canvi en l'**horari laboral** que impedeixi que l'alumne assisteixi a l'empresa, l'alumnat seguirà l'horari habitual de l'Institut, incorporant-se provisionalment el grup de projectes que resta al centre mentre se li busca una nova empresa.

Pel que fa a l'activitat setmanal, l'organització serà la següent:

1. Dilluns, dimecres i divendres, es desenvoluparà el currículum i els projectes que s'escaiguin en el marc del centre, si escau amb grups de treball conjunts entre alumnes de diferents cursos.
2. Dimarts i dijous, tindran lloc:

a. Projectes pràctics als propi centre, si escau amb grups de treball conjunts entre alumnes de diferents cursos.
b. Experiència a l'empresa, amb l'horari pactat entre l'empresa i l'institut.

Els alumnes de 3r d'ESO podran incorporar-s'hi a partir del 2n trimestre després de rebre la valoració positiva per part del professorat. Els alumnes de 4t d'ESO ho podran fer a partir del 1r trimestre.

Es podrà valorar un canvi d'empresa motivat per les necessitats de l'empresa o de l'alumne/a, sempre i quan l'organització ho permeti. De forma excepcional i justificada es podran fer dos canvis al curs. El canvi haurà d'estar justificat i s'haurà de seguir el següent protocol:

Canvi sol·licitat per l'alumne/a:

1. L'alumne/a ha de sol·licitar el canvi de forma raonada al tutor de de grup-classe i al tutor de pràctiques del centre (educador social).
2. El tutor de pràctiques amb l'empresa valorarà el progrés de l'alumne/a i els motius del canvi.
3. El tutor de grup-classe, el tutor de pràctiques, i la direcció, de forma conjunta, valoraran el canvi sol·licitat, a partir de la informació extreta dels punts anterior.
4. Si s'accepta el canvi:
   - S'intentarà que l'alumne segueixi a l'empresa fins que es pugui fer el canvi d'empresa. Si no és possible, l'alumne/a retornarà al centre els dies de pràctiques a l'aula oberta.
   - El tutor de pràctiques orientarà a l'alumne/a a fer un bon tancament amb l'empresa.
5. Si no s'accepta el canvi:
   - El tutor de pràctiques farà una mediació per intentar millorar la situació.
   - Si no s'aconsegueix la mediació, l'alumne retornarà al centre, en la modalitat d'aula oberta.

- Canvi sol·licitat per l'empresa:
  1. L'empresa sol·licitarà el canvi de forma justificada al tutor de pràctiques del centre.

2. El tutor de pràctiques informarà al tutor de grup-classe, i es parlarà amb l'alumne/a de la situació.
3. El tutor de pràctiques farà una mediació per intentar millorar la situació.
4. Si la mediació no assoleix resultats, el tutor de grup-classe, el tutor de pràctiques i la direcció, de forma conjunta, valoraran si escau el canvi d'empresa o el canvi de modalitat a aula oberta.

El seguiment a l'empresa el farà un professor tutor de pràctiques (a l'empresa i al centre) i la persona que designi l'empresa.

2.4.2.Distribució horària del treball.

Els alumnes han de fer un total de 18 hores setmanals a l'Institut i 12 de caràcter pràctic (dos dies a la setmana).

En la modalitat A el nombre total d'hores al llarg del curs es desenvolupen entre les hores de cada àmbit i els projectes interdisciplinaris que inclouen competències i continguts d'aquests àmbits.

Àmbits i matèries (modalitat A)	Hores setmanals
Matèries del currículum a l'aula ordinària: (educació física i matèries específiques o optatives i cultura i valors ètics)	5 hores
Tutoria	1 hora
Àmbit de caràcter lingüístic i social (ciències socials, geografia i història, educació per a la ciutadania i els drets humans, llengua catalana, llengua castellana i llengua anglesa)	8 hores
Àmbit científic (matemàtiques i ciències)	4 hores
Àmbit pràctic (tecnologia i projectes de centre interdisciplinaris)	12 hores

La modalitat B incorpora l'àmbit pràctic amb activitats externes al centre

Àmbits i matèries (modalitat B)	Hores setmanals
Matèries del currículum a l'aula ordinària: (educació física i matèries específiques o optatives)	5 hores
Tutoria	1 hora
Àmbit de caràcter lingüístic i social (ciències socials, geografia i	8 hores

història, educació per a la ciutadania i els drets humans, llengua catalana, llengua castellana i llengua anglesa)	
Àmbit científic i tecnològic (matemàtiques i ciències)	4 hores
Àmbit pràctic (empresa)	12 hores

2.4.3.Implicació dels diferents estaments

Institut

- El director aprova tot el projecte i el Consell Escolar aprova la modalitat B. El director tramet el projecte als SSTT del Departament d'Ensenyament.
- Els equips docents proposen els alumnes participants en el projecte.
- La decisió d'inclusió en el projecte la supervisa la CAD.
- El tutor del projecte assumeix les tasques de coordinació.

Ajuntaments

- Signen un conveni marc de col·laboració per a la realització d'activitats escolars a empreses i/o institucions locals (s'adjunta com a annex 4).
- Col·laboren oferint també llocs de pràctiques i facilitant contractes amb empreses.
- Intervenció dels serveis socials (assistents socials i educadors socials), si és necessari.
- Col·laboren en la recerca d'empreses afins als interessos dels alumnes.

Departament d'Ensenyament

- Aprova el projecte en la seva modalitat B.

Alumne/a i família

- Són informats de la proposta d'inclusió de l'alumne/a en el projecte.
- Els alumnes i les seves famílies adquireixen uns compromisos que es concreten en el contractes
- Els alumnes es comprometen per escrit a tenir un comportament correcte dins l'Institut i en els centres col·laboradors. També es comprometen a no tenir faltes d'assistència injustificades.

- Els pares es comprometen per escrit a assumir amb responsabilitat el treball del seu fill/a, a assistir a les reunions necessàries per portar el control i seguiment del treball del seu fill/a i a fer complir els acords presos en les reunions amb el tutor.

Empreses col·laboradores-formadores

- Signen el conveni que els assigna com a centres col·laboradors en el projecte.
- Es comprometen a participar en la formació dels alumnes i a fer un seguiment de l'alumne/a.
- Han de vetllar per tal d'evitar les tasques que suposin un risc per la salut o la integritat física dels alumnes i comunicar qualsevol incidència al tutor referent.

2.4.4.Protocol d'actuacions per part de l'Institut

actuacions	**temporització**	**agents**
Proposta de possibles alumnes participants a partir de les valoracions de l'equip docent i de la junta d'avaluació.	2a avaluació	E Docent/junta avaluació
Supervisió per la CAD de la llista d'alumnes proposats per fer el projecte.	maig	CAD
Reunió de pares i alumne/a amb l'equip directiu. Informació a les famílies	juny (consell orientador)	tutor i equip directiu
Signatura del contracte entre el centre educatiu i les famílies i els alumnes.	juny	tutor i direcció
Signatura del conveni amb les empreses per iniciar-lo la segona quinzena de setembre.	juliol	direcció
Seguiment de l'activitat de l'alumne en el centre i a l'empresa.	setmanal	tutor
Avaluació de l'estada a l'empresa.	trimestral	tutor
Avaluació dels continguts acadèmics per part de la junta d'avaluació.	trimestral	professorat

Avaluació del projecte a final de curs.	juny / juliol	Tutor + E. Docent + equip directiu

2.4.5.Professorat

Per dur a terme el projecte, d'una banda, es considera que l'equip docent del projecte ha d'estar format per un mínim de tres persones i un màxim de sis. El perfil preferent d'aquest professorat serà el següent.

1. Pel que fa a les especialitats

a) Professorat del departament de Tecnologia que pugui assumir l'activitat docent de l'àmbit científic i tecnològic i Visual i Plàstica.
b) Professorat del departament de Llengua que pugui assumir l'activitat docent de l'àmbit lingüístic i social.
c) Professorat del departament d'Educació Física que pugui assumir l'activitat docent d'aquesta matèria.

d) Professorat del Departament d'Orientació que pugui assumir alguna activitat docent i/o pugui fer un seguiment tutorial de l'alumnat.

2. Pel que fa a altra formació: serà professorat amb formació específica, amb experiència, amb estabilitat al centre, i majoritàriament amb perfils específics d'atenció a la diversitat.

Coordinació del professorat amb altres àmbits de l'Institut:

1. S'informarà a la CAD de l'evolució del Projecte Singular i de possibles canvis que es realitzin.
2. Per elaborar les programacions caldrà la coordinació amb els caps de departament de l'àmbit corresponent.
3. Hi haurà una reunió setmanal dels professors implicats en el Projecte Som-hi de cada curs.
4. A les reunions setmanals de tutors de nivell es coordinaran les xerrades, tallers, activitats d'orientació i tutoria més adients per al grup.
5. La coordinació amb el professorat dels grups ordinaris es portarà a terme en el marc dels Equips Docents corresponents.

6. A les Juntes d'avaluació ordinàries es seguirà l'evolució acadèmica de cada alumne/a.

Coordinació del professorat amb altres àmbits externs:

1. El tutor de pràctiques es coordina:
    a. Amb altres centres que fan Projecte Singular.
    b. Amb els Ajuntaments per fer convenis de pràctiques.
    c. Periòdicament amb les empreses on els alumnes fan pràctiques.

2.4.6.Empreses, recursos materials i espais

És necessari que el perfil de les empreses respongui als interessos professionals de l'alumnat. També serà molt important que les empreses col·laboradores facin una tria dels treballadors disposats o preparats per poder ser els formadors dels alumnes del projecte.

Per poder dur a terme el projecte es considera necessari poder preveure i disposar dels materials imprescindibles per les activitats ja des d'inici de curs.

S'ha de preveure que caldrà disposar d'una aula pròpia per cada grup per fer les hores lectives del projecte. És important tenir un espai de referència per poder fer les activitats previstes, a part de poder tenir accés dues hores setmanals al Taller de Tecnologia i a l'Aula d'Informàtica, o almenys poder disposar d'un carro d'ordinadors algunes hores setmanals.

Documentació

- Conveni Departament d'Ensenyament-Ajuntaments
- Contracte entitat col·laboradora /família/centre (document de col·laboració d'entitats formatives), en aquest s'establiran compromisos i clàusules.
- Assegurança escolar obligatòria.

2.5. Programació

D'acord amb els Documents per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2018-2019, aprovats per Resolució de 20 de juny de 2018,

Els programes s'emmarquen en tres grans àmbits: un àmbit de caràcter lingüístic i social; un àmbit científic i tecnològic; i un àmbit pràctic, que es podran desenvolupar, també, agrupant-

los mitjançant projectes interdisciplinaris. L'alumnat cursarà un mínim de tres matèries del currículum ordinari en un grup ordinari del curs corresponent.

L'àmbit lingüístic i social inclourà els aspectes bàsics del currículum corresponent a les matèries de Llengua i literatura catalana i castellana, Llengua estrangera i Ciències socials, geografia i història. L'àmbit científic i tecnològic inclourà els corresponents a les matèries de Matemàtiques, Ciències de la naturalesa i Tecnologies.

2.6. Acció tutorial i orientació

Els alumnes del projecte singular segueixen les mateixes activitats tutorials i orientadores grupals del nivell on es troben, i que estan planificades en el Pla d'Orientació i Acció Tutorial del centre.

Així mateix també es realitzen tutories individualitzades amb l'alumnat per valorar conjuntament la seva evolució acadèmica, personal i en l'àmbit pràctic.

Per portar a terme aquestes tutories el tutor del grup-classe es coordinarà amb tot el professorat de l'alumne/a i amb el tutor de pràctiques del centre per conèixer en profunditat la seva evolució.

El tutor dels alumnes informarà a les famílies de l'evolució de l'alumne/a i a través de l'informe del Consell Orientador farà la proposta d'incorporació o continuació, si s'escau, en el Projecte Som-hi.

Abans d'iniciar el projecte es convocarà a les famílies a una reunió informativa on el tutor/a detallarà el projecte i els lliurarà un contracte pedagògic que hauran de signar.

Durant el curs, el tutor del grup-classe mantindrà dues reunions amb els pares de l'alumnat de la seva tutoria. La primera després de l'avaluació qualitativa que es fa al mes d'octubre i la segona després de la segona avaluació amb els resultats dels dos trimestres, per valorar el final de curs i orientar-lo pel curs següent.

En el cas dels alumnes que cursen 4t d'ESO, també es tindrà en compte en aquesta reunió, el resultat de les competències bàsiques i el resultat de totes les tasques orientadores que hauran realitzat, per decidir conjuntament amb l'alumne/a, l'orientació més adient pel curs següent.

2.7. Criteris d'avaluació, acreditació i promoció de l'alumnat

L'avaluació de l'alumnat es basa en els Documents per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2018-2019.

L'avaluació la fa l'equip docent que imparteix els ensenyaments als alumnes del programa, coordinat pel tutor o tutora del grup del PDC i pel tutor o tutora del grup ordinari. Les decisions derivades de l'avaluació es prenen de manera col·legiada.

L'avaluació dels alumnes que cursen un programa de diversificació curricular té com a referent les competències determinades en el Decret 187/2015, de 25 d'agost, així com els criteris d'avaluació específics del programa, que es concreten en la programació del PDC. A aquest efecte, cal tenir presents els documents del Departament d'Ensenyament en relació amb el desplegament de les competències bàsiques en els àmbits lingüístic, matemàtic, cientificotecnològic, digital, social, artístic i de l'educació física, on es concreten els diferents graus d'assoliment de les competències d'aquests àmbits.

Per altra banda, l'alumne s'avalua seguint els criteris d'avaluació que s'hagin acordat en la definició d'aquests programes a l'inici de curs. Els criteris d'avaluació han de quedar recollits a les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC) a fi que siguin públics i els conegui la comunitat educativa.

En qualsevol dels dos cursos del programa de diversificació curricular, els alumnes poden fer activitats extraordinàries, destinades a possibilitar l'assoliment dels nivells competencials dels àmbits, matèries o projectes interdisciplinaris amb qualificació negativa, i ho han de fer en els mateixos termes plantejats amb caràcter general.

Els professors del programa han de fer un seguiment individualitzat de l'activitat de cadascun dels alumnes i disposar d'un registre de l'evolució dels seus aprenentatges i un registre de l'autoavaluació dels mateixos alumnes, perquè esdevingui un element clau en el procés d'aprenentatge. Cal incidir especialment en hàbits i valors, com l'assistència regular a classe, la puntualitat, la correcció en el tracte amb els altres, la responsabilitat, l'ordre, la constància i la iniciativa. El centre ha de determinar els professors que han de fer el seguiment dels alumnes que facin activitats pràctiques fora del centre.

Per a l'avaluació, cada professor o professora que imparteix docència a un alumne que segueix el programa ha d'aportar la informació corresponent a les activitats que l'alumne

desenvolupa. Com a conseqüència del procés d'avaluació, en finalitzar el curs l'equip docent ha de prendre les decisions corresponents sobre el pas de curs de l'alumne que hagi participat en el PDC, seguint els criteris i les propostes de continuïtat que s'estableixen en el programa i quan es valori positivament per a la progressió en l'autonomia i maduresa personal.

Si en finalitzar el primer curs del programa de diversificació curricular l'equip docent considera que l'alumne ha assolit en grau suficient els objectius i les competències corresponents, pot decidir que faci el quart curs d'educació secundària obligatòria seguint el currículum general a l'aula ordinària, si cal amb adaptacions o ajustaments de la programació general o mesures de reforç.

En el cas que l'alumne no assoleixi els nivells competencials respecte als criteris d'avaluació establerts en el programa, l'equip docent pot acordar que l'alumne repeteixi tercer o quart curs d'ESO, ja sigui continuant en el grup PDC o no.
Un cop finalitzat el tercer o el quart curs d'ESO, cal informar els pares o tutors legals quan es prevegi un allargament de l'etapa com a resultat de la continuïtat en l'aplicació de mesures i suports als alumnes. També cal informar la família quan l'aplicació del programa estableixi un treball amb relació a un domini de competències que correspon a cursos anteriors, i cal deixar-ne constància en el seu informe d'avaluació de final de curs.

L'alumne que en acabar el programa no estigui en condicions d'obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria i compleixi els requisits d'edat que es determinen en la normativa vigent, pot romandre un curs més en el programa.

Sens perjudici del que s'indica en el paràgraf anterior, els alumnes poden incorporar-se als programes de formació i inserció o als programes de promoció professional, si en compleixen els requisits d'accés.

Durant el curs 2018-2019 l'alumne dels programes de diversificació curricular obtindrà el títol de graduat en educació secundària obligatòria si assoleix les competències dels àmbits associats a les matèries i les dels àmbits transversals establerts en el PDC.

El projecte d'ordre d'avaluació que ha de desenvolupar el Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria pel que fa a l'avaluació i que encara no ha estat aprovat també especifica l'existència dels Programes de Diversificació curricular.

Atenent a les característiques que segons ambdues ordres ha de tenir l'avaluació i preveient la propera publicació del projecte d'ordre d'avaluació, el claustre de l'Institut Pla de l'Estany va aprovar en data 23/11/2017 els criteris d'avaluació que seguirem per avaluar els diferents àmbits treballats a l'Institut.

Les característiques generals de l'avaluació, es concreten en el nostre institut en cinc notes que recullen diferents elements de l'observació sistemàtica que es porta a terme sobre el procés d'ensenyament - aprenentatge. Cadascuna d'elles es valora sobre 4 nivells d'assoliment, que són els següents :

A. Competència personal i social.

B. Tasques realitzades a classe.

C. Activitats d'avaluació de competències bàsiques.

D. Activitats d'avaluació d'aprofundiment de les competències.

E. Deures.

La ponderació d'aquests diversos elements variarà en funció de les necessitats i de les característiques dels alumnes. Per tant, segons els tipus de mesures i suports definides pel Decret 150/2017 de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, es diferenciarà entre:

1) Alumnes amb mesures i suports universals,
2) Alumnes amb mesures i suports adicionals (entre d'altres, els alumnes del Projecte Singular)
3) Alumnes amb mesures i suports intensius

Per als alumnes amb mesures i suports addicionals la ponderació que s'usarà serà la següent:

Alumnes	Expressió de resultats	A	B	C	D	E
Mesures i suports adicionals	AS, AN	20%-25%	25%-30%	30%-35%	5%-10%	5%-10%

Per tal d'avaluar la Competència personal i Social disposem d'una rúbrica consensuada per tot el claustre.

Els alumnes que superin els objectius mínims proposats de cada matèria es qualificaran amb la següent graella de notes:

1. D'1 a 6 segons la notació actual
2. D'1 a 2 segons la notació de la nova Ordre d'Avaluació

<u>L'avaluació de les empreses seguirà el procediment següent:</u>

L'avaluació trimestral

- 75% : nota de seguiment de l'empresa, mitjançant el full d'avaluació[3]
- 25% : nota del dossier d'empresa[4]. Inclou:
    - 15% de la nota: preguntes setmanals, amb l'objectiu d'avaluació reflexiva i autoavaluadora del procés d'aprenentatge a l'empresa.
    - 10% de la nota: autoavaluació de l'aprenentatge a partir del full d'autoavaluació de les pràctiques a l'empresa[5].

  Per a aquesta avaluació s'usarà la rúbrica d'avaluació del dossier d'empresa + autoavaluació. Si no s'entrega el dossier, no s'aprova el trimestre però de cares a final de curs no serà motiu per suspendre l'àmbit

Pel que fa a l'avaluació final de l'àmbit pràctic:

- 85% : mitjana de les avaluacions dels tres trimestres.
- 15% : Preparació i exposició final a l'Ajuntament. No es pot aprovar l'àmbit si no es fa l'exposició final a l'Ajuntament[6].

A continuació figuren les rúbriques i models d'avaluació:

[3] Informe d'hàbits i progressos trimestrals
[4] Rúbrica d'avaluació del dossier d'empresa + autoavaluació
[5] Informe d'hàbits i progresos trimestrals (autoavaluació de l'alumne)
[6] Graella de preparació i exposició oral / Rúbrica

1. Rúbrica d'avaluació de la competència social i personal
2. Informe d'hàbits i progressos trimestrals emès pel centre col·laborador
3. Informe d'hàbits i progressos trimestrals (autoavaluació de l'alumne)
4. Rúbrica d'avaluació del dossier d'empresa + autoavaluació
5. Rúbrica d'avaluació de l'exposició oral

RÚBRICA PER A L'AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA PERSONAL I SOCIAL, ESO					
CRITERIS	EXCEL·LENT AE / 4 / 8-10 / EXPERT	NOTABLE AN / 3 / 6-8 / AVANÇAT	BÉ / SUFI AS / 2 / 4-6 / APRENENT	INSUFICIENT NA / 1 / 0-4 / NOVELL	INDICADORS
ACTITUD: Saber estar a l'aula i col·laborar a crear un bon ambient de treball	Sempre té actituds positives, actives i emprenedores, i crea un bon ambient de treball i d'estudi.	Normalment té actituds positives, actives i emprenedores, i sol crear un bon ambient de treball i d'estudi.	Treballa de manera suficient, però no té actitud proactiva. Estudia poc.	No treballa, té un actitud passiva, no col·labora, no estudia	Participa? Fa preguntes raonables? Respon quan se li pregunta? Treballa sense avisar-lo? Respecta el torn de paraula? Ajuda els companys? Estudia?
RESPECTE NORMES: Acceptació de les NOFC i convivència.	Accepta i compleix de bon grat totes les normes. No se l'ha d'avisar mai	Compleix les normes però alguna vegada se l'hi ha de cridar l'atenció en aspectes puntuals, no genera desordre.	Accepta les NOFC amb recel, però les compleix. Si causa algun conflicte aïllat, es soluciona fàcilment.	No s'adapta a les NOFC, presenta una actitud negativa, distorsiona, té faltes de comportament.	Compleix les normes? Atén les indicacions del professorat? Se l'ha d'avisar? I a les sortides i excursions?
MATERIAL: Portar-lo, tenir-lo a punt, i tenir-ne cura	Sempre porta el material i en té cura (també el del centre), i quan arriba el professor el té a punt.	Normalment porta el material i en té cura (també el del centre), i quan arriba el professor sol tenir-lo a punt.	A vegades s'oblida del material, no en té prou cura, el professor li ha de recordar que el tregui. No respecta prou el material del centre	Mai porta el material necessari per fer el treball, no en té cura, se l'ha d'avisar perquè el tregui. No respecta el material del centre	Porta el material? El manté en bones condicions? El té a punt a la classe? Respecta el material dels companys i del centre? Ha causat algun desperfecte?
AUTONOMIA: Capacitat de planificar tasques i realitzar-les, i cercar i tractar informació de manera crítica.	És capaç de planificar molt bé les tasques i realitzar-les. Té criteri amb les fonts d'informació.	És capaç de planificar i realitzar prou bé les tasques. Seleccionar informacions rellevants però no sempre ho interpreta bé	Necessita ajut per planificar i realitzar les tasques. Amb ajut és capaç de tractar les fonts d'informació.	No planifica. Li costa buscar informació i no sap interpretar-la. Només copia.	Resol les tasques en el temps que pertoca i de manera adequada? Necessita ajuda? Selecciona la informació adequada? La interpreta de manera correcta?
AUTOCONEIXEMENT: Conèixer els propis punts forts i febles per millorar els aprenentatges	Coneix els seus punts febles, sap com superar-los i usa coneixements apresos en contextos nous.	Coneix els seus punts febles, normalment sap com superar-los, però no sempre usa coneixements ja apresos en contextos nous	És conscient d'alguns punts febles que ha de millorar, però poques vegades sap com fer-ho de manera autònoma.	No coneix els seus punts febles i no fa res per superar-los ni sap com fer-ho.	És conscient de la feina que té? És conscient del que sap fer i del que no sap fer? Identifica els errors i busca/troba maneres de solucionar-los? És capaç de fer / fer-se preguntes per a resoldre dubtes concrets?

INFORME D'HÀBITS I PROGRESSOS TRIMESTRALS

Emès pel centre col·laborador

Alumne/a:.....Data:.....

Centre col·laborador:.....

Nom del responsable que emet l'informe.....

1.- Comportament de l'alumne/a

	GENS	POC	ADEQUAT	BASTANT	MOLT
És puntual a la feina?					
És ordenat/ada en el treball?					
És educat/ada en el parlar i en els fets?					
Justifica les absències o retards?					
És sincer/a, comunicatiu/va, espontani/a...					
Té iniciativa?					

2.- Comportament en les activitats de coneixement del món laboral

	GENS	POC	ADEQUAT	BASTANT	MOLT
Aprofita bé el temps i fa allò que se li diu?					
Se li poden confiar responsabilitats?					
Desenvolupa aptituds per la feina?					
Li preocupa que la feina quedi ben feta?					
Té en compte la seguretat?					
Usa adequadament les eines i el material?					

2.- Comportament socials en el món laboral

	GENS	POC	ADEQUAT	BASTANT	MOLT
Es relaciona correctament amb els treballadors?					
Accepta correctament els avisos i correccions?					
Demana ajuda quan té un dubte?					
Grau d'integració en el grup de treball?					
Té cura del seu aspecte personal?					
Davant els dubtes busca solucions?					

3.- Nota proposada:

Insuficient	Suficient	Bé	Notable	Excel·lent

4. Comentari global i propostes per millorar

Signatura del tutor de l'empresa Signatura del tutor del centre

Data:

INFORME D'HÀBITS I PROGRESSOS TRIMESTRALS

(AUTOAVALUACIÓ DE L'ALUMNE/A)

Alumne/a:.....Data:.....

Centre col·laborador:.....

Valoració: 1= GENS , 2 = POC , 3 = ADEQUAT , 4 = BASTANT , 5 = MOLT		
Competència	**Indicador**	**Valoració (1-5)**
1. Personal i social de l'alumne/a	Sóc puntual a la feina	
	Sóc ordenat en el treball	
	Sóc educat en el tracte personal	
	Justifico les absència o retards	
	sóc sincer, comunicatiu/va, espontani/a...	
	Tinc iniciativa a l'hora de fer la feina que toca	
2. Coneixement del món laboral	Aprofito bé el temps i faig allò que em diuen	
	Em poden confiar responsabilitats	
	Tinc bones aptituds per la feina	
	Em preocupo que la feina quedi ben feta	
	Tinc en compte les mesures de seguretat	
	Uso adequadament les eines i el material	
2. Comportament socials en el món laborall	Em relaciono correctament amb els treballadors	
	Accepto els avisos i correccions	
	Demano ajuda quan tinc un dubte	
	Estic ben integrat amb la gent amb la que treballo	
	Tinc cura del meu aspecte personal.	

	Quan tinc un dubte busco solucions.	
	Puntuació total =	

- **Nota:**

Puntuació	< 40	40-59	60-79	80-90
Nota Trimestral	No assolit	Nivell 1 *Suficiència*	Nivell 2 *Notabilitat*	Nivell 3 *Excel·lència*
	Nota trimestral = Puntuació / 90 *10 = ……..			

- **Comentari global i propostes per millorar**

Signatura de l'alumne/a Signatura del tutor del centre

Data:

AVALUACIÓ DOSSIER D'EMPRESA + AUTOAVALUACIÓ

Criteri	Indicadors	Nivell d'assoliment				VALORACIÓ %
		No assolit	Nivell 1 *Satisfactori*	Nivell 2 *Notabilitat*	Nivell 3 *Excel·lència*	
PRESENTACIÓ I SEGUIMENT Complir amb els terminis de presentació.	Quan ha compartit / entregat el document? Completa les preguntes amb regularitat?	Entregat/compartit fora de termini	Entregat /compartit a mig trimestre. Completa les preguntes amb setmanes de retard.	Entregat/compartit a principi de trimestre Completa les preguntes amb setmanes de retard	Entregat/compartit a principi de trimestre Completa les preguntes la setmana que toca.	20
GRAU DE RAONAMENT Fetes, completades i expressió escrita adequada.	Les respostes… Estan ben explicades? El raonament és clar? Utilitza vocabulari adequat?	Moltes preguntes no fetes. Respostes molt simples i sense cap mena de raonament. Vocabulari inadequat	Algunes algunes preguntes no fetes. Respostes molt simples i amb un raonament molt simple. Vocabulari inadequat.	La majoria de preguntes fetes. Respostes ben contestades i força ben raonades. Vocabulari adequat.	Totes les preguntes fetes. Respostes ben contestades i molt ben raonades. Vocabulari adequat.	20
ORTOGRAFIA Redacció de respostes sense faltes d'ortografia.	Hi ha faltes d'ortografia? Quantes?	Moltes faltes d'ortografia.	Força faltes d'ortografia	Alguna falta d'ortografia.	Sense faltes d'ortografia.	20
INFORME D''HÀBITS I PROGRESSOS Autoavaluació.	L'avaluació de l'alumne coincideix am la de l'empresa?	Sense completar	Completat. La percepció de l'alumne no encaixa gaire amb la de l'empresa.	Completat. La percepció de l'alumne encaixa bastant amb la de l'empresa.	Completat. La percepció de l'alumne encaixa molt amb la de l'empresa.	20
PORTFOLI: Ben completat i amb reflexions argumentades que afavoreixin l'autoavaluació reguladora.	Està completat? Explica què ha après? Justifica què pot millorar?	Pràcticament incomplet. Sense reflexions. Autoavaluació no productiva.	Parcialment completat. Amb algunes reflexions superficials del que ha après / entès / no entès/ pot millorar.	Quasi tot completat. Amb reflexions adequades del que ha après / entès / no entès/ pot millorar.	Tot completat. Amb reflexions aprofundides del que ha après / entès / no entès/ pot millorar.	20
					TOTAL	100

RÚBRICA D'AVALUACIÓ DE L' EXPOSICIÓ ORAL

Criteri	Indicadors	Nivell d'assoliment				VALORACIÓ %
		No assolit	Nivell 1 *Satisfactori*	Nivell 2 *Notabilitat*	Nivell 3 *Excel·lència*	
PRESENTACIÓ MULTIMÈDIA	És completa? Expressió escrita correcta?	Incompleta, amb faltes d'ortografia naturals.	Força incompleta i faltes d'ortografia natural.	Força completa amb algunes faltes d'ortografia arbitrària.	Completa i sense faltes d'ortografia. Format original	30
POSADA EN ESCENA	Es presenta? Saluda?	No saluda, ni es presenta i comença directament l'exposició	Senzillament saluda i sense presentar-se comença l'exposició	Saluda i es presenta de forma col·loquial i inicia l'exposició	Saluda i es presenta correctament i formalment.	20
EXPRESSIÓ ORAL	To i pronunciació adequades? Ús de vocabulari adequat? Frases estructurades?	Modulació, pronunciació, to i volum inadequats. No respecta ni marca pauses. Frases massa llargues i parla massa ràpida	Modulació, pronunciació, to i volum no del tot correctes. Poc respecte o manca de pauses. Frases llargues i parla poc fluïda	Modulació, pronunciació, to i volum correctes. Marca i respecte les pauses. Frases estructurades i fluïdes	Molt bona pronunciació. Molt bon to i volum. Molt bona fluïdesa del llenguatge: pauses, frases, entonació i precisió.	20
EXPRESSIÓ CORPORAL	Manté contacte visual? Gesticula? Es mostra relaxat? Transmet seguretat?	Es mostra tens. No gesticula ni manté contacte visual. Tics amb mans, cos...	Es mostra una mica tens; gesticulació pobra i/o forçada; contacte visual a les persones properes o a les que semblen més interessades; consciència i certa rectificació de tics.	Cos força relaxat, mostrant confiança i seguretat; gesticulació correcta; contacte visual per sectors. Rectificació i quasi absència de tics.	Cos, braços, peus molt relaxats mostrant molta confiança i despertant interès; gesticulació molt natural i personal; contacte visual amb tothom. Cap tic marcat.	20
COHERÈNCIA	S'entén el contingut? El contingut està estructurat? Inclou reflexions personals?	El discurs no està estructurat en absolut i, per tant, no s'entén. Informació a nivell molt simplista.	L'estructura no és clara i el missatge resulta confús. Mostra que ha entès el que ha treballat però no tracta tots els punts.	L'estructura no és del tot clara, però s'entén molt bé el missatge. La informació és clara i tracta tots els punts	S'identifica clarament l'estructura i s'entén molt bé el missatge. La informació és excel·lent. Hi ha reflexions i es tracten tots els punts amb claredat	10
					TOTAL	100

L'alumne obtindrà el títol de graduat en educació secundària obligatòria si supera positivament tots els àmbits i matèries que integren el programa i consolida les competències de l'etapa.

2.8. Seguiment dels itineraris posteriors de l'alumnat

Durant el curs es realitzen activitats d'orientació de cares a la finalització de l'etapa, posant especial atenció en els alumnes que tenen 16 anys, perquè no hi hagi un abandonament escolar prematur.

L'orientador/a del centre conjuntament amb el tutor de grup-classe realitzaran entrevistes personalitzades amb l'alumnat de 16 anys, tant de 3r com de 4t, per dissenyar un bon itinerari formatiu al finalitzar l'institut.

Abans del procés de preinscripció a qualsevol estudi postobligatori, l'orientador/a del centre conjuntament amb el tutor de grup-classe realitzaran una entrevista amb pares i alumne/a per definir l'itinerari formatiu. Un cop decidit, des del centre es s'ajudarà a fer la preinscripció i es farà l'acompanyament a l'alumnat.

Un cop finalitzat el curs, , es trucarà a les famílies per assegurar que l'alumnat es matricula en el lloc que l'han acceptat. Si l'orientació és a un Programa de Formació i Inserció, l'orientador/a contactarà amb el tutor del PFI per fer un seguiment qualitatiu, el primer trimestre i mig curs per veure el resultat final del curs i cap a on els orienten des del PFI.

Evidentment, com qualsevol alumne/a del centre, poden recórrer a l'orientador/a per resoldre dubtes sobre el seu itinerari, tot i no estar matriculats al centre.

3. Incidència del programa en el centre i en l'alumnat

Perfil de l'alumnat susceptible de formar part del projecte (Orientadora del centre):

El perfil qualitatiu de l'alumnat s'ha concretat en l'apartat 2.3. Des d'un punt de vista estadístic, el % de NEE del centre a 3r i 4t d'ESO està en la línia dels altres centres públics de la comarca. El % d'èxit d'aquests alumnes és variable i el centre està realitzant esforços per a millorar-lo. Pel que que fa als alumnes que entren al PDC es considera que la seva taxa d'èxit seria molt inferior no només a l'alumnat de suports universals sinó també al conjunt de l'alumnat de NEE. Per això els % d'èxits assolits al programa són molt remarcables i indiquen, al seu torn, que la via per a l'atenció de l'alumnat de NEE és la personalització dels aprenentatges per tots els mitjans que calgui, inclosa la diversificació curricular. Pel que fa a l'absentisme, el 3r d'ESO és un curs dur per a tots els alumnes que tenen algun tipus de dificultat. La reducció, en general, de l'absentisme en l'alumnat del programa, amb alguna oscil·lació, mostra també l'èxit de l'atenció tutorial intensiva que se'ls dedica.

Estadística

Curs	Alumnes NEE	%NEE sobre el curs	% èxit[7] dels alumnes NEE grups ordinaris	% èxit dels alumnes del projecte	% absentisme alumnes	% absentisme alumnes del projecte
2016/17 – 3r ESO	18	23,68%	12,5%	70%	5,2%	2,6%
2017/18 – 3r ESO	22	20,56%	28%	43%	4,49%	0%
2016/17 – 4t ESO	23	34,85%	76,90%	60%	3,03%	0%
2017/18 – 4t ESO	16	20,78%	44%	60%	2,98%	10%

Valoració de satisfacció de l'alumnat

Seguint la línia de l'Institut, abans de finalitzar el curs, es farà una valoració qualitativa dels diferents aspectes del projecte (organització, tutoria, projectes interdisciplinaris, pràctiques a l'empresa,..) mitjançant una enquesta per valorar el grau de satisfacció als alumnes, famílies i el professorat

Un altre instrument que s'utilitza per valorar la seva estada a l'empresa és un dossier trimestral, amb preguntes diferents, que conviden a la reflexió i autovaloració dels pràctiques.

Durant el curs, des de direcció s'enviarà un document de satisfacció a tot l'alumnat del centre, que ells també hauran d'omplir. I a final de curs, des de tutoria, se'ls enviarà un formulari de satisfacció del projecte.

[7] Entenem èxit quan un alumne/a aprova tot o té una o dos matèries suspeses.

Valoració de les entitats col·laboradores

El tutor de pràctiques estarà en contacte amb les empreses que col·laboren amb nosaltres, per fer el seguiment de l'alumnat. La relació amb les empreses serà quinzenal, via telefònica, i presencial un cop al mes. També s'hauran de reunir per fer l'avaluació trimestral. En tots aquests contactes s'ha de valorar la satisfacció de l'empresa.

A final de curs, el tutor de pràctiques enviarà un formulari de satisfacció del programa. Les preguntes que s'inclouran seran:

1. Valora l'ajuda que l'alumnat de projecte ofereix a la teva empresa.
2. Valora com ha ajudat l'empresa a millorar les habilitats personals i professionals de l'alumnat.
3. Valora l'acompanyament que has tingut des del centre educatiu.
4. Valora l'interès en seguir col·laborant amb el centre.

També s'estarà en contacte permanent amb l'Ajuntament, pels convenis i a final de curs es celebrarà una reunió en la que tot l'alumnat de tots els centres que participa en el Projecte Singular exposarà davant del Servei d'Educació de l'Ajuntament i de les empreses col·laboradores la feina realitzada durant el curs i els aprenentatges assolits.

Valoració de la incidència en el centre (Orientadora del centre):

El fet que hi hagi aquest projecte ajuda a atendre millor la diversitat del centre i a tenir una atenció més personalitzada als alumnes que mostren un rebuig o una desmotivació a la metodologia d'ensenyament – aprenentatge del centre.

El projecte Som-hi és molt orientador per l'alumnat, ja que els permet experimentar la vida laboral, prendre contacte amb les empreses, potencia el seu autoconeixement, ajuda a descobrir el seu potencial i habilitats, i definir un itinerari més adequat als seus interessos i aptituds.

4. Criteris i procediments per a la revisió del PDC

Per a revisar el PDC es seguiran els següents criteris i procediments:

1) Per tal de poder valorar l'assoliment dels objectius del projecte, es proposen sessions trimestrals de seguiment del projecte, diferenciades de les pròpies juntes d'avaluació. En aquestes juntes hi participaran:
   a) els professors participants en el projecte
   b) un membre de l'equip directiu
   c) un membre de la CAD (Coordinadora Pedagògica)

   La junta la convocarà el tutor i es tindran en compte les valoracions personals dels alumnes i de les famílies i dels responsables de les empreses col·laboradores.

   En cada sessió, s'emetrà un acta de seguiment on s'especificaran els acords i les propostes de canvi.
2) A final de curs es farà una avaluació del projecte, que ha de preveure qüestionaris de satisfacció dels alumnes, les famílies i les empreses participants així com del professorat implicat. Així mateix, ha de recollir els resultats finals dels alumnes i les possibles propostes de canvis.
3) A final de curs l'equip docent presentarà a la direcció, al Claustre, al Consell escolar i a l'Ajuntament un resum de l'avaluació anual amb les propostes de millora que calguin, si escau. L'informe serà aprovat, si escau, per l'òrgan competent, que serà el mateix que per a l'aprovació del projecte:
   a) el director del centre, amb coneixement del Consell Escolar per a la Modalitat A o d'Aula Oberta
   b) el Consell Escolar per a la Modalitat B o Projecte
4) Quan s'escaigui, es presentarà als SSTT d'Ensenyament sol·licitud de renovació del programa.

5. Annexos

En els següents annexos s'hi inclouen models de documents que s'utilitzaran en el desenvolupament del projecte. Poden ser modificats si es considera adequat. També s'especifiquen les competències de cada àmbit. Els convenis amb les empreses se signen amb els models de l'Ajuntament de Banyoles.

1) Contracte pedagògic didàctic (per signar les famílies)
2) Contracte pedagògic didàctic (per signar els alumnes)
3) Model de Conveni de col·laboració entre el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament que correspongui.
4) Projectes d'Atenció a la Diversitat de l'Ajuntament de Banyoles
5) Acord de col·laboració Ajuntament – empresa (dades)
6) Acord de col·laboració Ajuntament – empresa
7) Competències

5.1.Contracte pedagògic signat per les famílies

Document d'acceptació de les famílies o tutors/res legals

En/na……amb DNI …….. com a pare/mare/tutor de l'alumne/a..... del curs.....de l'Institut Pla de l'Estany,.

EXPOSO: - Que en la reunió celebrada el dia d'avui amb els representants del centre, he estat informat/da del projecte **Som-hi** de diversitat que el centre ens ofereix, i

□ ACCEPTO □ NO ACCEPTO

la participació del meu fill/a o tutorat/ada en aquest projecte.

Així, en conseqüència, EM COMPROMETO a

- Garantir la seva assistència i puntualitat.
- Col·laborar amb el professorat assistint a les reunions i entrevistes a les quals se'm convoqui.
- Donar suport a les pautes de treball i actitud que des del centre s'indiquin.
- Assumir la quota de material alternatiu als llibres de text que proposi el centre.
- Autoritzar la seva participació en les sortides que es derivin de la realització d'activitats fora del centre.

Estic d'acord que l'incompliment d'algun dels compromisos adquirits suposi la pèrdua del dret a què el meu fill/a continuï al grup.

I perquè consti, signo la present a Banyoles,.....de.....de 20.....

Signatures:

pare/mare/tutor	Director/a del centre Data:	coordinador/tutor del projecte Data:

5.2.Contracte pedagògic signat per l'alumne

Document d'acceptació de l'alumne/a

En/na…….....……amb DNI …….
del curs.....grup.....de l'Institut Pla de l'Estany

EXPOSO: -- Que en la reunió celebrada el dia d'avui amb els representants del centre, he estat informat/da del projecte Som-hi de diversitat que el centre ens ofereix, i

□ ACCEPTO □ NO ACCEPTO

la meva participació.

Així, en conseqüència, EM COMPROMETO a

- Assistir i ser puntual a totes les classes i activitats realitzades dins i fora del centre.
- Portar sempre el material necessari per poder fer les diferents activitats.
- Treballar de forma constant i participativa a totes les classes.
- Respectar totes les persones de dins i fora del centre: companys, professors i altres professionals.
- Respectar les normes establertes a les NOFC del centre, així com les establertes per l'equip docent del grup.

Sé que l'incompliment d'algun dels compromisos adquirits suposa la pèrdua del dret a continuar al grup.

I perquè consti, signo la present a Banyoles,.....de.....de 20.....

Signatures:

pare/mare/tutor	Director/a del centre Data:	coordinador/tutor del projecte Data:

5.3.Conveni de col·laboració entre el Departament d'Ensenyament i l'Ajuntament _____ per al projecte SOM-HI d'atenció educativa a la diversitat de l'alumnat d'educació secundària del municipi al segon cicle de l'ESO de l'Institut Pla de l'Estany

REFERENTS NORMATIUS:

- Article 17, apartat 1 del Decret 96/1992, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.

- Article 6.6 del Decret 299/1997, de 25 de novembre, sobre l'atenció educativa amb necessitats educatives especials.

REUNITS:

PEL DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

El/la senyor/a _____, director/a general d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat del Departament d'Ensenyament, actuant en l'exercici de les facultats delegades per Resolució de 21 de desembre de 2006, de delegació de competències (DOGC núm. 4786, de 22 de desembre),

PER L'AJUNTAMENT DE _____

El/la senyor/a _____ alcalde/ssa de _____, en virtut de les facultats atribuïdes per l'article 53.1 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril.

EXPOSEN:

Que l'article 17, apartat 1 del Decret 96/1992, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, estableix que els projectes curriculars que elaborin els centres hauran de ser prou flexibles per permetre concrecions individuals ajustades a les característiques, els ritmes d'aprenentatge i la singularitat de cada alumne, per tal que es pugui donar ple compliment als principis d'integració i individualització.

Que l'article 6.6 del Decret 299/1997, de 25 de novembre, sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials, preveu que per tal de garantir l'atenció educativa necessària a l'alumnat en edat d'ensenyament obligatori, amb necessitats educatives especials derivades de la inadaptació al medi escolar en els centres que imparteixen educació secundària obligatòria, el Departament d'Ensenyament podrà establir convenis amb altres administracions, institucions i entitats sense ànim de lucre per a la realització d'activitats educatives específiques, com a recurs extern i complementari de les activitats pròpies del centre docent.

Que **l'Institut Pla de l'Estany** ha elaborat el seu projecte d'atenció a la diversitat, amb una oferta formativa adreçada als alumnes del segon cicle de l'ESO, amb el nom de **SOM-HI**. L'objecte principal d'aquest projecte és donar suport als alumnes de segon cicle de l'educació secundària obligatòria que presenten dificultats d'aprenentatge, desmotivació greu, perill d'absentisme

acadèmic, problemes de conducta i que precisen d'actuacions individualitzades i adaptacions substancials del currículum per a la seva integració escolar, social i laboral.

Que l'Ajuntament de _____ és conscient que hi ha alumnes amb dificultats d'aprenentatge i amb problemes de conducta, a vegades conseqüència de l'entorn sociocultural, i s'ofereix a donar suport a **l'Institut Pla de l'Estany** col·laborant en el projecte **SOM-HI**, per tal de donar una resposta a les necessitats educatives especials d'aquests alumnes amb la finalitat de facilitar la seva integració escolar, social i laboral.

Que l'Ajuntament de _____ disposa de recursos educatius per a col·laborar en la formació d'aquests alumnes que presenten dificultats per rebre una escolaritat plenament normalitzada.

Que tant el Departament d'Ensenyament com l'Ajuntament de _____ consideren positiu optimitzar els recursos disponibles per tal de donar una millor resposta a les necessitats educatives dels alumnes del municipi.

Per tot això, ambdues parts, reconeixent-se mútua capacitat per actuar, acorden formalitzar el present conveni de conformitat amb les següents:

CLÀUSULES:

PRIMERA.- L'objecte d'aquest conveni és establir els termes de la col·laboració entre el Departament d'Ensenyament i l'Ajuntament de _____ en matèria d'atenció educativa a la diversitat de l'alumnat d'ensenyament secundari obligatori, a través del projecte **SOM-HI**.

SEGONA.- L' **INS Pla de l'Estany** durà a terme el projecte esmentat, aprovat pel Consell Escolar, on per tal de facilitar la integració escolar, social i laboral de determinats alumnes es preveu la realització d'activitats formatives en instal·lacions exteriors al centre en un període no superior al 40% de l'horari escolar setmanal.

Aquestes activitats tenen com a finalitat que l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits pugui ser un element motivador i també que l'apropament a la relació adulta que s'estableix entre agents laborals pugui ser un element potenciador de comportaments madurs que permetin a aquests alumnes l'assoliment dels objectius generals de l'educació secundària obligatòria.

TERCERA.- Podran realitzar les activitats objecte d'aquest conveni els alumnes d'ESO que es determinin segons les necessitats d'adaptació o modificació curricular.

Les condicions perquè un alumne pugui acollir-se a aquest programa seran les següents:

1. Que l'alumne/a tingui complerts o compleixi, en el curs acadèmic en què s'incorpori al programa, l'edat de 14 anys i cursi 3r d'ESO.

2. Acceptació per part de l'alumne/a i dels seus pares o representants legals, expressada amb la signatura d'un document escrit.

3. Proposta de l'equip docent o de la comissió d'atenció a la diversitat en relació amb l'adaptació curricular de l'etapa.

4. L'alumne/a podrà participar en aquest Projecte durant un o dos cursos acadèmic o bé durant un o més trimestres, segons la valoració que en facin el propi alumne/a, la seva família, el seu tutor/a i l'equip docent.

QUARTA.- L'equip docent elaborarà un currículum adaptat a les necessitats formatives de cada alumne/a amb la finalitat que amb aquest pugui assolir les competències bàsiques.

L'estructura organitzativa del centre podrà permetre que cada alumne/a pugui tenir un currículum personalitzat, que fins i tot podrà variar cada trimestre si es considera necessari. Cada alumne/a que participi en aquest projecte estarà integrat en un dels grups de 3r o 4t d'ESO, essent aquest el seu grup de tutoria i participarà en el Projecte quan sigui adient.

CINQUENA.- L'Ajuntament de _____ es compromet a facilitar l'accés dels alumnes a les instal·lacions adients on podran dur a terme activitats d'aplicació pràctica. Aquestes activitats són part integrant del currículum formatiu, per la qual cosa els alumnes continuaran escolaritzats a tots els efectes a l' **INS Pla de l'Estany** durant el temps que les duguin a terme.

L'Ajuntament de _____ col·laborarà amb el centre docent en què l'alumnat està escolaritzat en la realització d'activitats educatives específiques. Així mateix facilitarà al centre docent tota la informació necessària per a l'avaluació i conseqüent orientació del procés d'aprenentatge dels alumnes.

SISENA.- L'Ajuntament de _____ es farà càrrec de la totalitat de les despeses que comporta la realització d'aquestes activitats.

SETENA.- A l'acabament del curs, l'institut elaborarà una memòria avaluativa del projecte i del grau d'assoliment dels objectius proposats i en donarà compte al Consell Escolar del Centre, del qual l'Ajuntament de_____ forma part.

La inspecció d'Ensenyament farà la supervisió del procés d'assignació d'alumnes, del seu seguiment i dels resultats.

VUITENA.- La signatura d'aquest conveni no suposa un increment de despesa per al Departament d'Educació.

NOVENA.- Aquest conveni serà vigent durant els cursos acadèmics 2016/17 i 2017/2018. Podrà prorrogar-se sempre que ho manifestin de manera expressa les parts signatàries abans de la finalització de la seva vigència.

DESENA.- Seran causes de resolució del conveni:

a) Mutu acord de les parts, manifestat per escrit.

b) Denúncia d'una de les parts, feta amb un mínim de tres mesos d'antelació.

c) Les generals establertes per la legislació vigent.

ONZENA.- En cas de produir-se alguna qüestió litigiosa sobre la interpretació del conveni serà competent la Jurisdicció contenciosa administrativa en virtut de la seva matèria.

Perquè així consti, s'estén el present document en exemplar duplicat a un sol efecte i, en prova de conformitat, el signen les parts indicades en el lloc i data assenyalats.

Director/a general d'educació secundària i batxillerat.

L'alcalde /ssa de

5.4. Projectes d'Atenció a la Diversitat Ajuntament de Banyoles i Instituts de la comarca

PROJECTES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

1. QUÈ SÓN ELS PROJECTES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT?

Els programes d'atenció a la diversitat són recursos formatius adreçats a alumnes d'educació secundària obligatòria que necessiten un procés d'ensenyament–aprenentatge més pràctic i fora de l'àmbit del centre. Es tracta d'una escolarització compartida de manera que, essent alumnat del centre de secundària, durant unes hores surten del centre per a realitzar activitats manipulatives i de coneixement de l'àmbit prelaboral.

Els **projectes d'atenció a la diversitat** que es desenvolupen en el marc de convenis de col·laboració entre el Departament d'Ensenyament i l'Ajuntament de Banyoles són:

- UEC Banyoles (iniciat el curs 2006-2007)
- Projecte DRAC, de l'institut Pere Alsius i Torrent (iniciat el curs 11-12)
- Projecte POTs, de l'institut Josep Brugulat (iniciat el curs 13-14)
- Projecte SOM-HI!, de l'institut Pla de l'Estany (iniciat el curs 16-17)

En aquests projectes es treballen bàsicament **quatre objectius**:

- l'obtenció del Graduat en Educació Secundària
- l'autoconeixement i les habilitats personals
- els aprenentatges prelaborals
- els hàbits, valors i normes

Es plantegen des d'una perspectiva àmplia i pràctica, que ofereixi recursos als joves per una continuïtat en els seus estudis o una entrada al món laboral.

2. PER QUÈ ÉS IMPORTANT L'APRENENTATGE A L'EMPRESA?

L'aprenentatge prelaboral és un objectiu primordial per a l'alumnat que requereix una formació més pràctica i manipulativa. Es pretén, per a l'empresa recuperar l'antiga figura de l'aprenent i per a l'alumne recuperar motivació a partir del contacte real amb el món laboral per participar i aprendre coneixements relacionats amb l'empresa on estiguin ubicats i la responsabilitat que implica (horari, normativa, respecte, etc.) Per realitzar aquesta tasca hi haurà un tutor referent que farà un acompanyament i un seguiment d'aquest procés.

3. CONVENIS DE COL·LABORACIÓ

- Conveni de col·laboració entre el Departament d'Ensenyament i l'Ajuntament de Banyoles per a la realització d'activitats complementàries específiques de l'educació secundària obligatòria en unitats d'escolarització compartida
- Conveni de col·laboració entre el Departament d'Ensenyament i l'Ajuntament de Banyoles pel desenvolupament de projectes d'atenció educativa a la diversitat de l'alumnat d'educació secundària obligatòria del municipi, en el marc dels programes de diversificació curricular
- Acord de col·laboració entre l'Ajuntament de Banyoles, l'institut on l'alumne cursa l'ESO i l'empresa que acull l'alumne en el seu aprenentatge prelaboral.

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Banyoles
Servei d'Educació

4. MARC LEGAL

- **LOE, de 3 de maig de 2006**, article 27 on preveu programes de diversificació curricular orientats a la consecució del títol de graduat en ESO; art. 71, 72, que preveuen la col·laboració entre administracions; article 73 que exposa què s'entén per necessitats educatives específiques

- **Convenis de col·laboració entre el Departament d'Ensenyament i l'Ajuntament de Banyoles**, on ambdós institucions es comprometen en la responsabilitat sobre el desenvolupament d'aquests projectes

- **Assegurança**: l'alumnat gaudeix d'una assegurança de l'institut pel fet d'estar-hi escolaritzat

- **Autoritzacions de les famílies** per a la realització d'activitats d'aprenentatge sobre el món laboral

5. COMPROMISOS

Per part de l'Ajuntament de Banyoles:

- Donar suport a les empreses en aquesta col·laboració amb una coordinació a l'inici i al final de curs i vetllar per tal que el centre realitzi el seguiment continuat de l'alumnat dins l'empresa
- Donar coherència als diferents projectes de característiques similars que es desenvolupin a la ciutat
- Donar suport a la vinculació d'aquests projectes amb els recursos pertinents de la ciutat, fomentant el treball en xarxa
- Tramitar els diferents acords de col·laboració amb les empreses, els centres i el Departament d'Ensenyament
- Informar i assessorar les empreses que ho demanin en relació a les diferents modalitats de contractació posteriors que es puguin plantejar amb l'alumnat, si s'escau

Per part de l'institut:

- Els propis com a centre escolar en relació a tot l'alumnat matriculat, d'acord amb la normativa vigent
- Donar suport a les empreses en aquesta col·laboració amb una coordinació periòdica per part del tutor dels alumnes
- Fer el seguiment de les activitats dels alumnes a les empreses col·laboradores, tant a nivell d'activitats, actitud, predisposició per l'aprenentatge, etc.
- Donar coherència i continuïtat dins de l'aula a l'aprenentatge prelaboral iniciat a l'empresa
- Supervisar el treball de cada alumne i els aprenentatges adquirits

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Banyoles
Servei d'Educació

- Coordinar-se amb l'Ajuntament per vetllar pel correcte desenvolupament del projecte, per a la seva posada en marxa a l'inici del curs escolar i pel seu tancament al final

Per part de l'alumnat:
- Assistir puntualment a les activitats acordades
- Respectar les normes i la persona referent establertes per l'empresa
- Participar amb aprofitament a les activitats proposades

Per part de les empreses col·laboradores:
- Simular una entrevista de selecció laboral amb un alumne.
- Acollir un alumne i facilitar-li el coneixement bàsic sobre la tasca de l'empresa durant dos matins a la setmana dintre el període setembre-juny del curs escolar.
- Oferir experiències als alumnes per tal que puguin conèixer l'activitat que realitza l'empresa i observar el seu funcionament global.
- Designar una persona per tal que faci el seguiment de l'alumne conjuntament i amb coordinació amb els professionals de la UEC.

6. BENEFICIS

Per part de l'Ajuntament de Banyoles:
- Crear xarxa entre l'àmbit escolar i l'àmbit laboral
- Afavorir la formació i la inserció laboral de l'alumnat del municipi
- Prevenir els efectes que pot ocasionar a la comunitat la població juvenil amb risc d'exclusió

Per part de l'institut:
- Enfortir els projectes i recursos creats per l'institut que faciliten l'atenció a la diversitat
- Comptar amb suport per a la formació de l'alumnat amb dificultats d'escolarització
- Disposar de més estratègies per orientar adequadament l'alumnat amb dificultats d'escolarització adients per les característiques d'aquest alumnat

Per part de l'alumnat:
- Gaudir d'una nova oportunitat per a aconseguir l'acreditació en ESO
- Gaudir de l'oportunitat de realitzar tasques formatives manipulatives i més motivadores per a ells
- Augmentar la seva autoestima, habilitats socials, competències professionals i la seva vàlua personal

Per part de l'empresa:
- Gaudir de la possibilitat de formar un aprenent durant un període d'entre un i dos cursos escolars
- Gaudir del seguiment i acompanyament de l'educador de referència durant tot el procés

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Banyoles
Servei d'Educació

- Comptar amb una persona formada per la mateixa empresa de cara, si s'escau, a possibles contractacions amb diferents modalitats i bonificacions a la finalització de l'estada a l'empresa
- Incorporar una vessant social i educadora a la perspectiva d'empresa, cosa que sempre representa un enriquiment
- Comptar amb el reconeixement de l'Ajuntament per la col·laboració en el projecte i difusió si s'escau

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Banyoles
Servei d'Educació

DADES BÀSIQUES:

Ajuntament de Banyoles
Servei d'Educació
Anna Roura i Ballell
Telèfon: 972 57 00 50 – 972 58 18 48
educacio@ajbanyoles.org

Projecte UEC Banyoles
Associació Educativa Vall del Terri
Centre Educatiu i d'aprenentatges CANCUNÍ
Directora: Carme Antó
Tutor dels alumnes de la UEC Banyoles: Oriol Octavio
Telèfon: 972 17 14 42 / 675 55 33 46
ueccancuni@gmail.com

Projecte DRAC
Institut Pere Alsius i Torrent
C/ Sardana, 142 17820 Banyoles
Director: Víctor Pérez i García
Tutor-referent: Rafel Ferre i Eduard Casadevall
Mòbil: 660 20 38 73 / 676 454 027
Telèfon: 972 57 09 91
b7000305@xtec.cat

Projecte POTs
Institut Josep Brugulat
Ctra. Figueroles, s/n 17820 Banyoles
Director: Rafel Juanola
Tutora-referent: Núria Pacheco
Telèfon: 972 57 14 31
b7000330@xtec.cat

Projecte SOM-HI!
Institut Pla de l'Estany
C/ Jaume Farriol i Montserrat, 31 17820 Banyoles
Director: Genís Barnosell
Tutor-referent: Joan Isart i David Bernal
Telèfon: 972 58 07 93
b7006666@xtec.cat
institut@inspladelestany.cat

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Banyoles
Servei d'Educació

5.5. Acords de col·laboració amb empreses

PROGRAMES DE DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR

ACORDS DE COL·LABORACIÓ AMB EMPRESES

DADES BÀSIQUES ALUMNE/A

Projecte _____ Centre _____

Nom alumne/a _____ DNI _____

Curs (i si és UEC, especificar institut) _____

Dies i horari _____

DADES BÀSIQUES EMPRESA COL·LABORADORA

Nom fiscal empresa _____

Gerent _____ Referent projecte _____

Adreça _____ CP i Població _____

Telèfon _____ Mòbil _____

NIF _____ Adreça electrònica _____

Observacions _____

_____

L'empresa està d'acord que el seu nom es pugui esmentar com a col·laboradora en el projecte? SÍ NO (encercleu la resposta)

Amb la col·laboració de: Ajuntament de Banyoles **Servei d'Educació**

5.6. Acord Ajuntament - empresa

ANNEX

ACORD DE COL·LABORACIÓ ENTRE L'AJUNTAMENT DE Feu clic aquí per escriure text. I NOM DE LA EMPRESA. PER A LA REALITZACIÓ D'ACTIVITATS D'APLICACIÓ PRÀCTICA RELACIONADES AMB EL PROJECTE NOM DEL PROJECTE. DE L'INSTITUT Feu clic aquí per escriure text.
LOCALITAT, Feu clic aquí per escriure una data.

L'Ajuntament de Feu clic aquí per escriure text. i el Departament d'Ensenyament tenen signat un conveni de col·laboració per a l'atenció educativa a la diversitat de l'alumnat d'Educació secundària del municipi, que participi en el projecte Feu clic aquí per escriure text. ,en el marc de les mesures específiques d'atenció a la diversitat de l'alumnat.

Segons estableix la clàusula cinquena del conveni, l'Ajuntament de Feu clic aquí per escriure text. es compromet a facilitar l'accés dels alumnes a instal·lacions adients on dur a terme les activitats d'aplicació pràctica, fora del centre educatiu, previstes al programa de diversificació curricular en què l'alumne participa (Decret 187/2015, de 25 agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria,).

Amb aquesta finalitat **Inseriu el NOM DE L'EMPRESA** accepta col·laborar en la formació acadèmica de l'alumne **Feu clic aquí per escriure text.** de l'Institut **Feu clic aquí per escriure text.**, facilitant la realització de les activitats d'aplicació pràctica detallades en el projecte Feu clic aquí per escriure text. en les seves instal·lacions.

Aquestes activitats es duran a terme en el següent horari Feu clic aquí per escriure text. i durant el període Feu clic aquí per escriure text.

La realització d'aquestes activitats per part de l'alumne, en cap cas constituirà relació laboral ni professional de cap mena amb **Inseriu el NOM DE L'EMPRESA**, per la qual cosa els sotasignats declaren que l'exercici de les activitats formatives no comporta per part de l'alumne/a, incorporació al lloc de treball, sinó continuació de la seva formació educativa, subjecta a avaluació.

Inseriu el NOM DE L'EMPRESA es compromet a complir la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, concretament el què preveu la Llei orgànica, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i el Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

Inseriu el NOM DE L'EMPRESA es compromet a donar compliment a la normativa vigent en matèria de protecció del menor, i concretament la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener de Protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil.

Signatura de l'Ajuntament Signatura de empresa/ens col·laborador

Signatura Director/a de l'Institut

5.7.Competències per àmbits

Les competències que es treballen en aquest projecte prenen com a referència les competències exigides a les proves d'accés a cicles.

5.7.1.Competència en llengua catalana i castellana

1. Comprensió. Criteris d'avaluació:

- Comprèn i interpreta les informacions més rellevants de textos orals i escrits de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació amb atenció als textos descriptius, narratius, expositius, instructius i gèneres periodístics (notícia, crònica, reportatge, entrevista, opinió), reconeixent les diferències entre informació i opinió.

- Identifica les idees principals i les secundàries d'un text a partir de la lectura comprensiva.

- Identifica l'estructura comunicativa dels missatges escrits i audiovisuals: les intencions de l'emissor i l'ordre jeràrquic de les idees expressades, entre altres.

2. Expressió. Criteris d'avaluació:

- Produeix textos escrits senzills i d'ús freqüent, amb claredat i coherència, amb intencions comunicatives i de diferents contextos d'espai i temps: expositius, descriptius, narratius i instructius.

- Utilitza la puntuació del text escrit en relació amb l'organització oracional i amb la forma del text (els paràgrafs i la distribució i ordenació de les idees expressades).

- Respecta les normes gramaticals i ortogràfiques i la bona presentació dels textos escrits.

- Redacta textos, a partir d'idees o experiències pròpies, amb una organització clara.

- Utilitza els llenguatges formal i informal en situacions comunicatives característiques de l'entorn professional.

- Fa resums, síntesis i comenta textos sobre qüestions quotidianes.

3. Utilització de la llengua. Criteris d'avaluació:

- Identifica i usa elements lingüístics bàsics i habituals en la comunicació oral i escrita.

- Substitueix paraules d'un text mitjançant els recursos de la sinonímia, antonímia, polisèmia i homonímia.

- Interpreta el significat de frases fetes, locucions i modismes.

- Utilitza les normes d'ús lingüístic per a la comprensió, composició i revisió de textos escrits.

- Identifica diferents categories gramaticals i distingeix les variables de les invariables.

- Identifica i aplica en la producció de textos els processos morfològics de flexió (nominal i verbal) i de formació de mots (derivació i composició).

- Identifica la funció i l'estructura de diferents tipus de sintagmes en oracions simples.

5.7.2. Competència en llengua estrangera

1. Comprensió. Criteris d'avaluació:

- Interpreta instruccions per la correcta resolució de tasques.

- Comprèn la informació general i específica de textos senzills en format de tipologia diversa, sobre temes relacionats amb l'àmbit laboral i personal.

- Usa estratègies adquirides en altres situacions per a la comprensió i interpretació de textos diversos com ara: ús dels coneixements previs sobre el tema i la situació, identificació de paraules clau, de funcions comunicatives, de la intenció de qui parla, i dels elements paralingüístics.

- Selecciona informació i dades concretes a partir de textos senzills.

2. Expressió. Criteris d'avaluació:

- Utilitza expressions habituals i lèxic sobre temes d'interès personal, general i quotidians, diferenciant situacions comunicatives formals i informals.

- Redacta idees senzilles, mitjançant frases simples, qüestionaris o formularis, de forma organitzada i entenedora.

- Expressa per escrit el contingut d'un text mitjançant la traducció no literal sense diccionari i amb llista, si s'escau, de vocabulari.

- Elabora notes i escrits breus per a la comunicació personal i laboral.

3. Utilització de la llengua. Criteris d'avaluació:

- Identifica i usa elements lingüístics bàsics i habituals en la comunicació oral i escrita.

- Interpreta lèxic divers en situacions de comunicació personals i laborals habituals utilitzant estratègies com el context i els coneixements previs.

- Produeix textos escrits de tipologia diversa utilitzant estructures bàsiques, connectors senzills i lèxic adequat, respectant regles fonamentals d'ortografia i puntuació.

5.7.3. Competència social i ciutadana

1. El paisatge com a resultat de la interacció entre la humanitat i el medi. Criteris d'avaluació:

- Identifica la distribució en l'espai de continents, oceans i mars, i localitza i identifica les principals unitats de relleu i unitats hidrogràfiques al món, Espanya i Catalunya, com a escenari de les activitats humanes.

- Identifica diferents tipus de recursos naturals renovables i no renovables i els relaciona amb casos d'impacte mediambiental derivats de la seva explotació. Identifica actuacions i accions humanes afavoreixin un desenvolupament sostenible a nivell local i mundial.

- Llegeix i interpreta diferents tipus de projeccions cartogràfiques per representar la terra: mapes, plànols i imatges de suports convencionals i digitals. Usa les escales gràfiques i

numèriques.

2. L'ocupació del territori: població i societat. Criteris d'avaluació:

- Interpreta indicadors demogràfics bàsics (natalitat, mortalitat, saldo migratori) com a mitjà per analitzar diferents tendències demogràfiques actuals. Identifica les causes i conseqüències dels principals moviments migratoris.

- Reconeix alguns dels aspectes fonamentals de la institucionalització del poder polític a Catalunya, i identifica els orígens de les institucions actuals en l'època medieval.

3. Les arrels del món contemporani. Criteris d'avaluació:

- Reconeix alguns elements de canvi i de continuïtat de l'estat liberal respecte de l'Antic Règim, a partir de l'evolució política i econòmica de Catalunya i Espanya en relació amb el context europeu.

- Identifica les revolucions i transformacions polítiques que donen inici a l'època contemporània i les relaciona amb diferents causes.

- Valora els canvis socioeconòmics que implica la revolució industrial. Analitza les formes de vida en les ciutats industrials del segle XIX a partir d'algun exemple proper.

4. Grans conflictes del segle XX. Criteris d'avaluació:

- Identifica els elements bàsics de l'ordre polític i social de la primera meitat dels segle XX i els relaciona amb les lluites socials i els conflictes bèl·lics. Caracteritza la situació a Catalunya i Espanya durant la II República i la Guerra Civil.

- Compara els sistemes totalitaris del segle XX, caracteritzant l'evolució del franquisme a Catalunya i Espanya.

- Relaciona la creació d'organismes internacionals amb els processos de reconstrucció de l'ordre polític, econòmic i social després de conflictes bèl·lics.

- Relaciona el procés de descolonització amb les seves conseqüències i la repercussió de l'imperialisme en l'actual configuració del món.

5. El món d'avui. Transformacions i desequilibris en el món actual. Criteris d'avaluació:

- Analitza els elements bàsics de l'organització política i administrativa de la Unió Europea, Espanya i Catalunya, així com dels òrgans principals de govern i el seu funcionament.

- Valora els elements que conformen l'estat del benestar en les societats actuals i analitza situacions de desigualtat en l'accés als serveis bàsics.

- Identifica els personatges i fets històrics més importants de la transició política i la democràcia a Espanya i a Catalunya.

- Identifica els focus de conflicte en el món actual relacionant les seves causes amb factors històrics.

- Valora les conseqüències de la globalització de l'economia, entre les quals la deslocalització i les noves formes de comerç. Analitza casos d'intercanvi desigual entre països.

- Identifica el desenvolupament humà desigual a partir de contrast d'informació i d'indicadors socioeconòmics. Relaciona les polítiques de cooperació i solidaritat amb les desigualtats existents.

5.7.4. Competència matemàtica

1. Numeració i càlcul, canvi i relacions. Criteris d'avaluació:

- Resol problemes en diferents contextos de la vida quotidiana utilitzant nombres enters per expressar quantitats, valors monetaris, temps, temperatures, etc.

- Resol problemes en situacions de la vida quotidiana utilitzant fraccions, decimals i percentatges, i interpreta les relacions entre si.

- Fa càlculs amb resultats decimals i fraccions i fa aproximacions per excés i defecte segons instruccions establertes.

- Resol problemes que impliquen relacions de proporcionalitat directa i inversa, a partir d'enunciats, taules o gràfiques.

- Utilitza nombres grans i molt petits en la resolució de problemes.

- Planteja i resol equacions senzilles de primer grau amb una incògnita, en situacions reals: barreges, problemes geomètrics, etc.

2. Magnituds i mesures. Criteris d'avaluació:

- Resol problemes mitjançant l'aplicació de factors de conversió, que impliquin el coneixement de les unitats de mesura més comuns i les regles de canvi entre elles.

- Interpreta escales en la resolució de problemes que impliquin mesures.

3. Espai i forma. Criteris d'avaluació:

- Calcula àrees i perímetres de figures senzilles o compostes en la resolució de problemes de la vida quotidiana.

- Aplica el teorema de Pitàgores.

- Resol problemes relacionats amb el càlcul d'àrees i perímetres de figures senzilles o compostes en la resolució de problemes de la vida quotidiana.

- -Resol problemes relacionats amb el càlcul de superfícies i volums de cossos geomètrics: primes, piràmides, cilindres, cons i esferes.

- Soluciona problemes senzills de semblança de triangles i d'aplicació de la proporcionalitat.

4. Canvi i relacions. Criteris d'avaluació:

- Determina fórmules de funcions lineals i afins en situacions senzilles, i les representa.

- Interpreta gràfiques de funcions lineals i afins relacionades amb situacions de la vida quotidiana.

5. L'estadística. Criteris d'avaluació:

- Reconeix els termes de població, mostres i freqüències i els aplica en situacions quotidianes. Utilitza paràmetres de centralització, i elabora gràfiques estadístiques.

- Interpreta dades estadístiques referides a la vida quotidiana: població, mostres i freqüències, a partir de dades o de gràfics.

- Utilitza mesures de centralització: mitjana aritmètica, mediana i moda.

- Elabora taules de freqüències a partir de gràfics.

- Elabora gràfics de barres a partir de taules de freqüències.

- Pren decisions a partir de la comparació de dades estadístiques.

5.7.5. Competència d'interacció amb el món físic

1. La matèria. Criteris d'avaluació:

- Planteja i resol problemes senzills de càlcul de massa i volum de diferents sòlids, líquids i gasos. Diferencia materials per la seva densitat i la calcula.

- Interpreta diferents fets i fenòmens de la vida quotidiana relacionats amb: pressió dels gasos, difusió, dilatació, estats de la matèria i canvis d'estat.

- Identifica, en materials de la vida quotidiana, diferents tipus de mescles heterogènies, col·loides i solucions, i substàncies pures.

- Identifica algunes aplicacions de les radiacions, els efectes que produeixen sobre els organismes i les mesures preventives i protectores.

2. La vida a la terra. Interaccions en el món físic. Criteris d'avaluació:

- Identifica i descriu els trets comuns de tots els éssers vius a nivell d'individu: la nutrició com a intercanvi de matèria i energia amb el medi, la relació com a capacitat de respondre als estímuls del medi, la reproducció com a transferència d'informació i l'estructura cel·lular dels organismes.

- Identifica el valor biològic i mediambiental de la biodiversitat. Analitza un ecosistema proper tot identificant el paper de cadascun dels elements que el configuren.

- Analitza alguns impactes de l'activitat humana sobre l'atmosfera i la hidrosfera. Identifica alguns contaminants i el seu impacte en alguns medis.

- Descriu les causes, processos i conseqüències d'alguns problemes ambientals: la generació de residus, la pluja àcida, la disminució de la capa d'ozó i l'augment del diòxid de carboni atmosfèric, i d'altres. Indica algunes mesures preventives i correctores d'actuació a l'entorn proper.

- Mesura i fa representacions gràfiques de forces que actuen en la vida quotidiana. Identifica les magnituds que descriuen els moviments: posició, temps, velocitat i acceleració. Representa gràficament el moviment rectilini uniforme.

- Relaciona força i moviment: acceleració, frenada i desviació.

3. L'energia. Criteris d'avaluació:

- Identifica l'energia i la seva relació amb el canvi.

- Reconeix la transferència d'energia en forma de treball i relaciona la multiplicació de la força mitjançant màquines.

- Diferencia entre energia cinètica i potencial a partir d'analitzar exemples.

- Identifica diferents formes i fonts d'energies renovables i no renovables. Avantatges i inconvenients, i principals problemes associats a la seva obtenció, transport i utilització.

4. Els processos geològics. Criteris d'avaluació:

- Identifica canvis a la superfície de la Terra relacionats amb les manifestacions dels agents geològics interns: deformació de roques, sismicitat i vulcanisme. Reconeix els trets fonamentals de la tectònica de plaques: formació de serralades de muntanyes, distribució del vulcanisme i la sismicitat, zones de risc. Llegeix i interpreta mapes topogràfics senzills.

- Identifica alguns dels riscos derivats dels processos geològics externs i algunes mesures per a la seva predicció i prevenció.

- Identifica i relaciona les roques magmàtiques i metamòrfiques amb les seves propietats. Identifica els usos de les roques en la construcció i en la indústria. Identifica recursos energètics fòssils: petroli, gas, carbó.

5. Les reaccions químiques. Criteris d'avaluació:

- Identifica canvis químics relacionats amb fenòmens quotidians: reaccions àcid-base, d'oxidació i combustió, de descomposició, de precipitació, de fermentació i de putrefacció. Utilitza el llenguatge químic per representar els canvis.

- Calcula la massa de reactius i de productes en una reacció química senzilla.

- Identifica reaccions químiques en processos d'elaboració de materials o productes d'ús quotidià.

6. La vida en acció. Criteris d'avaluació:

- Identifica la cèl·lula com a unitat estructural i funcional dels éssers vius. Identifica algunes estructures cel·lulars (paret cel·lular, nucli, vacúols, cloroplasts i inclusions) i el tipus de funció que realitzen. Justifica la necessitat cel·lular de nutrients i d'energia per al creixement, per al manteniment de la vida i per a la reproducció.

- Reconeix la nutrició heteròtrofa com a procés cel·lular d'utilització de matèria orgànica i oxigen del medi per obtenir energia i elaborar les seves estructures. Identifica la respiració com a procés de transferència d'energia a la cèl·lula.

- Reconeix la nutrició autòtrofa (fotosíntesi) com a procés cel·lular d'utilització de la matèria inorgànica del medi i l'energia solar per elaborar les seves estructures.

- Diferencia entre la reproducció sexual i asexual, a nivell individu. Interpreta la funció de reproducció com a transferència de material genètic.

- Identifica en representacions gràfiques aparells, òrgans i sistemes del cos humà, i els relaciona amb les seves funcions.

- Relaciona la importància dels estils de vida i de les principals aportacions de les ciències biomèdiques amb la prevenció de malalties i la millora de la qualitat de vida.

5.7.6. Competència en tecnologies

1. Eines i materials. Màquines, mecanismes i estructures. Criteris d'avaluació:

- Distingeix entre eines i màquines.

- Interpreta propietats mecàniques, elèctriques, i tèrmiques de materials tècnics, i caracteritza els diferents tipus d'esforços que pot patir un material.

- Utilitza instruments de representació gràfica aplicant acotacions, escales i sistemes de representació normalitzats per representar objectes.

- Caracteritza els diferents tipus d'esforços que pot patir un material.

- Reconeix els mecanismes emprats per a la transmissió i transformació del moviment i anàlisi de la seva funció en diferents màquines.

- Reconeix la font i el tipus d'energia que permet el funcionament de diferents mecanismes i màquines.

2. Electricitat. Criteris d'avaluació:

- Reconeix la funció dels elements d'un circuit elèctric i de la seva simbologia: generadors, conductors, receptors i aparells de comandament.

- Caracteritza el corrent elèctric altern i continu. Identifica els efectes del corrent elèctric: llum, calor, moviment, magnetisme.

- Descriu del funcionament de circuits elèctrics bàsics i les seves aplicacions a sistemes tècnics senzills.

- Identifica els principals processos de generació d'electricitat a partir de diferents fonts d'energia.

- Realitza càlculs utilitzant les magnituds elèctriques bàsiques.

3. Processos i transformacions tecnològiques. Criteris d'avaluació:

- Reconeix diversos processos per a l'obtenció de les primeres matèries.

- Identifica les principals tècniques utilitzades en els processos de transformació industrial de productes elaborats. la transformació industrial de la matèries primeres en productes elaborats. Relaciona primeres matèries i els productes acabats obtinguts.

- Identifica accions relacionades amb la comercialització de productes: embalatge, etiquetatge, manipulació i transport, utilitzant la simbologia adient.

- Identifica les normes de seguretat i ús en la utilització de màquines, eines i espais, utilitzant la simbologia adient.

4. L'habitatge. Criteris d'avaluació:

- Descriu i identifica els elements i el funcionament bàsic de les diferents instal·lacions domèstiques i de les mesures de seguretat a contemplar. Utilitza la simbologia adient.

- Caracteritza el protocol d'accés a un habitatge: tràmits per a la seva compra o lloguer, condicions d'habitabilitat, accés als serveis.

- Identifica el cost de les instal·lacions domèstiques i dels serveis bàsics.

- Fa propostes d'estratègies d'estalvi d'energia i aigua a les llars, així com d'automatització aplicada a casos simulats.

- Reconeix les tècniques bàsiques i de manteniment i reparació d'un habitatge i dels materials a utilitzar.

5. Electrònica, pneumàtica i hidràulica. Criteris d'avaluació:

- Descriu circuits electrònics analògics i digitals senzills, i reconeix els components bàsics, la seva simbologia i el seu funcionament.

- Reconeix aplicacions de l'electrònica a processos tècnics i aparells.

- Descriu els components dels sistemes pneumàtic i hidràulic i identifica la seva aplicació a sistemes de l'entorn.

- Reconeix aplicacions de la pneumàtica i la hidràulica a la indústria i altres entorns tècnics.

6. Control i automatització. Criteris d'avaluació:

- Identifica diferents elements de control: sensors, actuadors i dispositius de comandament.

- Descriu sistemes automàtics: components i funcionament.

- Identifica aplicacions de la tecnologia de control a les instal·lacions dels habitatges i a la indústria.

7. Les noves tecnologies de la informació i la comunicació. Criteris d'avaluació:

- Identifica les prestacions bàsiques dels diferents dispositius d'informació i comunicació que aporten, recullen o tracten informació mitjançant l'ordinador: càmeres, dispositius PDA, telèfons mòbils i interconnexió d'ordinadors.

- Reconeix i utilitza programes i aplicacions informàtiques més usuals per a la creació, edició, millora i presentació de documentació i informació.

- Utilitza eines i aplicacions per la cerca, descàrrega i intercanvi i publicació d'informació, amb respecte a la propietat i distribució del programari i de la informació.

- Identifica les prestacions bàsiques d'Internet: interpreta la seva terminologia, estructura i funcionament. Utilitza l'ordinador com a mitjà de comunicació individual i en grup: correu electrònic, fòrum, xat i videoconferència.

- Utilitza i gestiona recursos compartits mitjançant xarxes locals, i entorns virtuals d'aprenentatge.

- Identifica les prestacions bàsiques de les comunicacions alàmbriques i inalàmbriques: telefonia, ràdio, sistemes de posicionament global, ordinadors i televisió. Valora l'ús responsable d'aquestes tecnologies.